

1876

2021

Helsingin Suomalaisen Klubin

KLUBILEHTI

Tekoäly yhdistää todellisen ja virtuaalisen harjoittelun hävittäjäkoulutuksessa, s. 36.

2 / 2021

Vuokraus onnistuu
meillä kätevästi.
Myös etänä!

Voit vuokrata itsellesi asunnon ilman ruuhkaisia esittelyjä.

www.asuntohakemus.fi

Jos tarvitset sijoitusasuntoosi uuden vuokralaisen,
anna meidän hoitaa asia kuntoon puolestasi.

www.vuokraturva.fi

p. 010 2327 300

VUOKRATURVA **MYYN TITURVA**

Vuokraturva on luotettavin, tunnetuin ja maineeltaan paras vuokravälittäjä.

Lähde: Taloustutkimus Oy 2020

Helsinki – Uusimaa – Turku – Tampere – Lahti – Oulu

Sisältö

Puheenjohtajan pääkirjoitus:	5
Klubilla tapahtuu	6
Johannes Nyrkiö kirjoitti kirjan Skruuvista 1930-luvulla, nyt se julkaistiin	8
Tiedätkö miten Klubin kuvia pääsee selailemaan?	9
Toiveikkuudelle on perusteita, mutta epidemiaa ei ole vielä voitettu	10
Älä jää kärvistelemään huonon kuulon kanssa	12
Jukka Nykänen tekee ohjelmasarjan Suomalaiselle klubille	14
Korona sai aikaan digiloikan, joka on suuri mahdollisuus	16
Yhdysvallat palaa maailmannäyttämölle, mutta muutokset jäävät vähäisiksi	18
Vapaakaupasta integraation ytimeen	23
Venäjällä on systemaattinen tavoite maakaupoille Suomessa	26
Demilitarisoitu Ahvenanmaa on Suomen puolustuksen etulinja	28
Mitä Venäjä hakee Ukrainasta?	32
Ilmavoimien lentokoulutuksessa tekoäly yhdistyy todelliseen ja virtuaaliseen ympäristöön	36
Ilkka Suominen muokkasi kokoomuksesta valtionhoitajan	40
Nobelisti A.I.Virtanen oli johtava tiedemies ja idänpolitiikan arvostelija	44
Uuden sukupolven johtaja autokaupan suuressa murroksessa	48
Klubin kesäjumppa	51
In memoriam Paul Jaavamo	54
Päätoimittajan palsta	55

JULKAISIJA
Helsingin Suomalainen Klubi ry
Kansakoulunkuja 3, 00100 Helsinki

TOIMITUS
Heikki Hakala, päätoimittaja
040 771 0077
heikki.hakala@klubi.fi

ULKOASU
Katariina Pakarinen
0500 350 145
pakarinen.katariina@gmail.com

PAINO
PunaMusta Oy
Esko Aaltosen katu 2
30100 Forssa

ILMOITUKSET
Kristian Miettinen
0400 225 855
aurinia@kolumbus.fi

KLUBIMESTARIT
09-586 8830

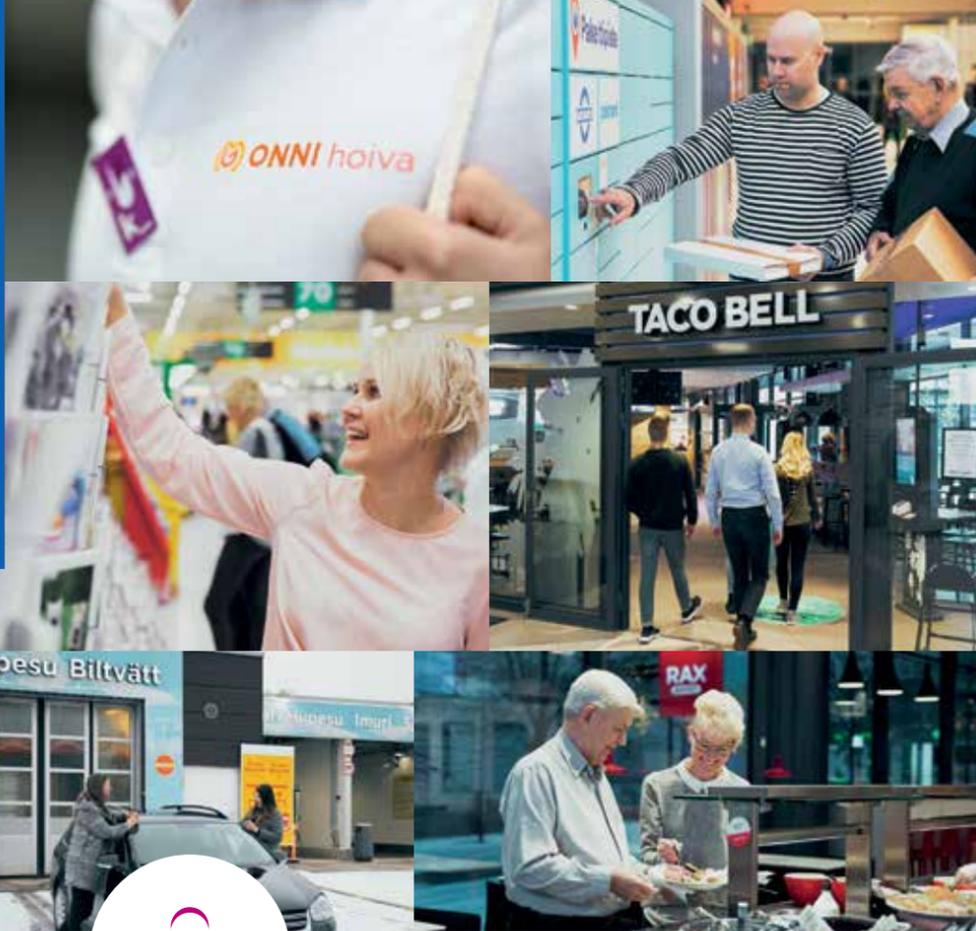
**TOIMINNANJOHTAJA
JA SIHTEERI**
09-5868 8366
www.klubi.fi

KANNEN KUVA
Puolustusvoimat

Tuotto- tavoite 3,5%

Pitkäaikainen sijoituskohde

Tradekan tuotto-osuusanti

Sijoitusmahdollisuus osuuskunnan jäsenille

Osuuskunta Tradekan tuotto-osuus on osuuskuntalain mukainen sijoitusmahdollisuus osuuskunnan omaan pääomaan. Se on mahdollisuus hyötyä oman osuuskunnan liiketoiminnan tuloksesta.

Tradekan tuotto-osuus on tarkoitettu pitkäaikaiseksi sijoituskohteeksi tuottamaan vakaata vuosittaista tuottoa niitä merkinneille osuuskunnan jäsenille. Osuuskunnan hallitus on vahvistanut sen tuottotavoitteeksi 3,5 %:n koron. Yhden tuotto-osuuden hinta on 100 euroa ja osuuskunnan jäsen voi merkitä niitä 1-500 kpl:ta eli enintään 50 000 euron arvosta huomioiden vuoden 2019 annissa tehdyt merkinnät. Tuotto-osuuksiin voi tehdä kertsijoituksen tai erissä minimissään 100 euron arvosta kerrallaan.

Vuonna 2020 tuotto-osuuksille maksettiin hallituksen vahvistaman tuottotavoitteen mukainen 3,5% korko. Huomaathan, että tuotto-osuuden historiallinen kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä.

Tradekan tuotto-osuusesitteen, annin ehdot ja lisätiedot sekä ohjeet merkintähakemuksen tekemiseksi löytyvät Tradekan verkkosivuilta osoitteesta

tradeka.fi/tradekan-tuotto-osuus

Tuotto-osuuksien merkintä
oma.tradeka.fi

Osuuskunta Tradeka laskee liikkeelle 7.1.2020 tuotto-osuuksia 18 miljoonan euron arvosta. Kerätyt varat siirretään Tradeka-Yhtiöt Oy:lle käytettäväksi yhtiölle vahvistetun strategian mukaisten omistuskategorioiden sijoituskriteerit täyttäviin sijoituksiin. Tradekan tuotto-osuusanti jatkuu, kunnes kaikki tuotto-osuudet on merkitty ellei antia tätä ennen keskeytetä. Tradekan tuotto-osuuksia voivat merkitä osuuskunnan 18 vuotta täyttäneet henkilöjäsenet ja yhteisöjäsenet 1-500 kpl:ta eli 100-50 000 euron arvosta huomioiden myös 2019 merkityt tuotto-osuudet. Tradekan tuotto-osuusmerkintää harkitsevan jäsenen tulee huomioida, että tuotto-osuudella ei ole pääomaturvaa eikä se kuulu talletussuojan piiriin. Sijoitukseen sisältyy riski tehdyn sijoituksen menettämisestä kokonaan tai osittain. Tuotto-osuuksille maksettavasta korosta päätetään vuosittain ja tuottotavoitetta voidaan muuttaa. Korkoa 7.1.2020 alkavassa annissa merkittävälle tuotto-osuuksille voidaan maksaa ensimmäisen kerran keväällä 2021 pidettävän osuuskunnan edustajiston kokouksen jälkeen. Tämän jälkeen korosta päätetään erikseen vuosittain.

Pääkirjoitus

Käyn ahon laitaa

Kesä vapauttaa jonakin lämpimänä päivänä ottamaan paidan päältä ja nauttimaan luonnon parhaista puolista koronakevään jälkeen. Kevät jäi Klubin toiminnan osalta hyvinkin vajaaksi kaikesta suunnittelusta huolimatta. Julkisten rajoitustoimien johdosta johtokunta päätti pitää Klubin suljettuna maaliskuun lopulta aina syyskauden alkuun. Tämä tapahtui yhteisymmärryksessä ravintoloitsijan kanssa.

Pitkä sulkeminen mahdollistaa Klubitilojen ja ilmaston saneerauksen, jonka vaiheista pyrimme tiedottamaan kuvin ja katsauksin. Rakennustöiden voidaan odottaa tällä ratkaisulla pysyvän sovitussa aikataulussa ja pääsemme avaamaan Klubin suunnitellusti elokuussa. Projektin rahoituksesta huolehtii kiinteistöosaakeyhtiö ja se heijastuu Klubille vastikkeen nousuna.

Pitkäaikainen vuokralaisemme Kokoomus ilmoitti 29.4.2021 tiedotteessaan muuttavansa pohjalaisten osakuntien taloon, jonka tunnelma ja olemus sopii Kokoomukselle ja jossa puolue tuntee olonsa kotoisaksi. Muutto tapahtuu loka-marraskuussa, joten meidän oli helppo tarjota vuokra-ajan jatkoa muutamalla kuukaudella. Kiitämme Kokoomusta yhteistyön vuosista ja toivomme heille menestystä puolueen uuden tarinan rakentamisessa.

Klubin puolelta olemme em. vuokraneuvottelujen kuluessa suunnitelleet toimia, joiden avulla vapautuvat tilat, huolimatta toimitilojen runsaasta tarjonnasta, saataisiin pikimmiten uudelleen vuokrattua. Olemme solmineet useamman välittäjän kanssa toimeksiantosopimukset. Samalla toivon jäsenten olevan 'korvat auki' ja tuovan toimitiloista kiinnostuksensa ilmaisevien viestit Klubin toiminnanjohtajalle.

Huolimatta ravintolavuokriemme olemattomasta kertymästä, olemme toiminnan vähäisistä kuluista johtuen voineet säilyttää tyydyttävän taloudellisen aseman. Tämä johtuu pitkälti klubiveljiemme uskosta pandemian jälkeiseen parempaan aikaan ja halusta hoitaa jäsenmaksunsa. Sen lisäksi olemme saaneet suunniteltua hieman enemmän jäsenhakemuksia, joita tosin nykyisin ei ole liikaa. Edelleen kannustan klubiveljiä ehdottamaan jäsenyyden hakemista Klubin arvomaailmaa lähellä oleville henkilöille. Myös ilmoittelu lehdesämme on kehittynyt myönteiseen suuntaan.

Pandemia on rauhallisin askelin opettanut meitä pitämään sekä etäkokouksia että webinaareja läsnäolotilaisuuksien sijaan. Webinaarit ovat saavuttaneet hyvän suosion ja osanotto on ollut eräissä tapauksissa laajempaa kuin läsnä ollessa Klubilla. Johtokunnan työryhmä suunnittelee syksyn tarjontaan webinaarien käyttöä ohjelma- ja tarjontaa tukevana toimenä.

Tämän vuoden aikana on sekä johtokunnan että toimikuntien kokoonpanoihin saatu mukaan uusia, myös nuoremman polven jäseniä. Pitkäaikaisten jäsenten hiljainen tieto tukee uusien ajatusten ja toteutusten kehittämistä. Aikaa ei tarvitse käyttää pyörän keksimiseen. Olen erittäin tyytyväinen uusien jäsenten panokseen ja heidän tuoreiden ehdotusten esittämiseen ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Kiitos kuluneesta keväästä. Toivon suvituulten vievän pursia ja valmiuksia kohti syyskautta.

Raimo Ilveskero, puheenjohtaja

Klubin remonti täydessä vauhdissa

Suomalaisen Klubin remonti on täydessä vauhdissa. Kun koronarajoituksia tiukennettiin ja ravintolat suljettiin, myös Klubiravintola joutui sulkemaan. Onni onnettomuudessa oli, että remonttisuunnitelmat olivat valmiit ja urakoitsijalla oli mahdollisuus aloittaa remontin tekemisen suunniteltua aikaisemmin.

Remonttiin liittyy melko suuri purkutyö, sillä vanhat ilmastointikanavat puretaan kokonaan pois. Se tarkoittaa, että katot on purettu suurimmassa osassa tiloista. Uusi konehuone tehdään talon katolle, joten korjaustöiden ajaksi on rakennettu väliaikainen katto suojaamaan sateelta.

Juhlasalin välikatto on purettu kokonaan, kuten suurin osa muistakin välikatoista.

KUVA Esa Malm.

Helsingin Suomalainen Klubi etsii
TOIMINNANJOHTAJAA

Klubissa on 3000 jäsentä ja sen vuotuinen liikevaihto on puoliosta miljoonaa euroa. Klubi omistaa kiinteistön, josta osa on vuokrattu ulkopuolisille tahoille.

Toiminnanjohtajana vastaat Klubin toiminnasta, hallinnosta ja taloudesta. Osallistut Johtokunnan kokouksiin sekä niiden valmisteluihin. Valittavalta henkilöltä odotamme kokemusta järjestötoiminnasta, taloushallinnosta, tilaisuuksien organisoinnista sekä tietotekniikasta. Tehtävän hoitaminen edellyttää ammattimaista otetta, kykyä rakentavaan yhteistyöhön niin Klubin sisällä kuin vuokralaisten kanssa sekä hyvää kommunikointitaitoa ja esiintymiskykyä. Toiminnanjohtaja toimii Klubin säätiön asiamiehenä ja osallistuu Klubin sääntömääräisten kokousten valmisteluun.

Tehtävää käytettävästä työajasta sovitaan erikseen, nykyisin tehtävä on osa-aikainen. Tiedusteluihin vastaa johtokunnan jäsen Hans Purola, 040 358 1782.

Hakemukset palkkatoivomuksineen osoitetaan Johtokunnalle osoitteeseen inkerilohivesi@klubi.fi viimeistään 31.8.2021. Otsikko kenttään "toiminnanjohtaja".

Suomalaisuutta rakentamas

Tiloja vapaana Klubin talossa

Klubitalosta vapautuu toimitiloja 1. joulukuuta 2021 noin 1 000 m², kun Klubin pitkäaikainen vuokralainen muuttaa uusiin tiloihin.

Tilat sijaitsevat 2. ja 3. kerroksessa. Toisen kerroksen tilat ovat maisemakonttorityyppisiä avaria tiloja ja kolmannen kerroksen tiloissa on noin 20 huonetta yhteistilojen lisäksi. Tilat on jaettavissa. Kolmas kerros sopisi esimerkiksi toimistohotellityyppiseen käyttöön.

Mikäli yrityksesi tai verkostosi, hyvä klubiveli, tarvitsee Helsingin paraatipaikalta toimitiloja, ota yhteyttä vt toiminnanjohtaja Hannu Vaahtioon. Hän antaa lisätietoja ja tarvittaessa näyttää tiloja sopimuksen mukaan.

hannu.vaahtio@klubi.fi
0400 555 311

POINTCOOL - SERVICE OY

Suurkeittiölaitteiden ja kylmäkalusteiden huolto pääkaupunkiseudulla

Pointcool - Service Oy
Konetie 1
04300 Tuusula
Puh. 09-8387 420
Fax 09-8387 4220
e-mail. pointcool@pointcool.fi

Johannes Nyrkiö kirjoitti skruuvista kirjan 1930-luvulla, nyt se julkaistiin

TEKSTI Pertti Virkkunen | KUVA Katariina Pakarinen

Klubi on julkaissut skruuvikorttipeliä käsittelevän ainutlaatuisen teoksen. Opaskirjaksi alun perin tarkoitettua varsinkin laajaa kirjaa ei ole aikaisemmin julkaistu. Käsikirjoitus on 1930-luvulta ja se oli tarkoitus julkaista silloin. Historia kuitenkin muutti kustannussuunnitelmaa ja talvisodan syttyminen siirsi painattamisen myöhemmäksi.

Sodan aikana julkaistiin kaksi muuta skruuvia käsittelevää opasta, jolloin sekä Johannes Nyrkiö että kirjan ajateltu kustantaja totesivat, että kirjalle ei ole tilaa markkinoilla. Kirja siis jäi konekirjoitusarkeiksi lähes 100 vuoden ajaksi.

Käsikirjoituksen 237-sivuinen kopio säilyi kuitenkin Haminan Skruuvikerhon tiloissa ja oman Klubimme skruuvarit saivat sen luettavakseen. Aktiiviset harrastajat päättivät toimittaa ja painattaa kirjan ja johtokunnan hyväksymänä se liitettiin Klubin julkaisusarjaan.

250-sivuinen kirja on laajin skruuvista koskaan kirjoitettu opas. Se noudattaa sanatarkasti alkuperäistekstiä ja valaisee näin ollen kirjailijan omaa ajatusmaailmaa pelin olemuksesta. Kirjaan on ensimmäistä kertaa koottu skruuvien varsinkin hajallaan olleet käytännöt ja pyritty luomaan pelille yhtenäiset säännöt, joita noudatetaan suurelta osin nykyisinkin.

Johannes Nyrkiö oli ammatiltaan lääkäri, joka toimi Haminassa mm. kaupunginlääkärinä. Skruuvi oli hänelle intohimoinen harrastus ja osa elämää. Hän ei säästellyt voimiaan eikä aikaansa kirjoittaessaan vuosia tätä laajaa monimutkaisen skruuvipelin ohjekirjaa.

Kirja on taitoltaan hyvä ja selkeä sekä helppolukuinen, jos asiaa vähänkin ymmärtää.

Kirja johdattaa alusta alkaen skruuvien alkeiden oppimiseen ja tekee pelin aloittamisen mahdolliseksi.

Erityisesti harjoitusjakojen 100-sivuinen osio alkuperäisestä tekstistä uudelleen muotoiltuna ja nykyaikaiseen asuun muokattuna on selkeä ja avaa pelin sisältöä ennen näkemättömällä tavalla.

Kirja on opas skruuvien oppimiseen ja sen taustalla näkyy pyrkimys skruuvien täydelliseen pelaamiseen. Se ei kuitenkaan koskaan voi onnistua, koska Johannes Nyrkiön mukaan skruuvissa ei tule kahta samanlaista jakoa. Se on kertomus kirjailijan äärettömästä intohimosta vain yhtä korttipeliä kohtaan sekä perintö jälkipolville, jotka harrastavat skruuvia tai ovat siitä kiinnostuneita.

Lukukokemuksesta kirjan toimittanutta klubiveli Olli Meretojaa kiittäen.

Johannes Nyrkiö: Skruuvipeli

Helsingin Suomalaisen Klubin julkaisusarjan teos nro 14.

**Toimittaja: Olli Meretoja
Taitto: Katariina Pakarinen**

Tiedätkö miten Klubin kuvia pääsee selailemaan?

TEKSTI ja KUVAT Elias Iirola

Klubin nettisivuille on tallennettuna huomattava määrä valokuvia Klubin tilaisuuksista valokuvauksen digiajalta vuodelta 2002 lähtien. Kuvia on tallennettuina kahteen järjestelmään, Klubin kuva-arkistoon ja Klubin kuvakantaan.

Kuva-arkisto käsittää kuvia vuosilta 2002–2020 ja ne on järjestetty kronologisesti vuosittain ryhmiteltyinä. Kuvia on kuva-arkistossa noin 3830 kaikkiaan 354 kansiossa. Kansiot on varustettu selventävällä otsikolla ja selostuksella.

Klubilla on vuodesta 2020 tallennettu kuvia myös tuolloin Klubilla käyttöön tulleen tietokantaan. Tietokanta käsittää vuosilta 2002–2021 noin 5700 kuvaa 360 kansiossa. Tietokannan kuvakokoelmaa kutsutaan kuvakannaksi. Se käsittää pääasiassa kaikki ne kuvat, mitkä on tallennettu myös edellä mainittuun kuva-arkistoon ja sen lisäksi huomattavan määrän muuta Klubin kuva-aineistoa. Olennainen ero näiden kahden tallenteen välillä on, että kuvakannan kuvat on tallennettu mahdollisimman suurella resoluutiolla, kun taas kuva-arkiston kuvat ovat merkittävästi pienemmällä resoluutiolla. Myös kuvakannan kuvat ovat kronologisesti järjestettyinä.

Valokuvaamisesta Klubilla huolehtivat Klubin kuvakulttuuryöryhmä ja klubimestarit sekä joissakin klubihuoneiston ulkopuolella pidetyissä tilaisuuksissa myös järjestäjien valitsemat klubilaiset.

Kuva-arkistoa ei enää tallentamisen päällekkäisyyden vuoksi täydennetä, mutta sen kaikki kuvat ovat edelleen klubilaisten nähtävissä. Vuoden 2021 alusta lähtien kertyvät kuvat tallennetaan Klubin kuvakantaan.

Miten siis kuvia pääsee selailemaan? Avaa Klubin nettisivut ja klikkaa pyöreää kuvaketta Kuvakanta jäsenille. Kun olet kirjoittanut jäsennumerosi ja salasanan, josta tarkemmat ohjeet näet samalla, pääset kirjautumalla valitsemaan jäsen sivuilta tekstin Valokuvien tallentaminen Klubilla ja sen lopulta joko kuva-arkiston tai kuvakannan.

Kun Klubilla toiminta aikanaan taas vilkastuu, kuvakanta täydentyy sitä mukaa ja pyrkimyksenä on edelleen saattaa kuvat tapahtumien jälkeen mahdollisimman tuoreina nähtäville.

Mukavia hetkiä Klubin lähihistorian parissa!

Kirjoittaja on kuvakulttuuryöryhmän puheenjohtaja.

Klubiveljemme, johtajylilääkäri Markku Mäkijärvi: Toiveikkuudelle on perusteita, mutta epidemiaa ei ole vielä voitettu

TEKSTI Heikki Hakala | KUVA Esa Malm

Taistelu koronaepidemiaa vastaan on viimeisten viikkojen aikana tuonut positiivisia tuloksia. Tartuntojen määrä on merkittävästi vähentynyt ja ilmaantu- vuusluku on ollut koko maassa alle 60 ja Uudellamaallakin alle sata eli sairastu- neiden määrä on ollut vähenevä.

”**Ellei mitään aivan** yllättävää tapahtu, Klubi pystyy aloittamaan normaalin toiminnan suunnitelmien mukaisesti elokuun puolessa välissä”, sanoo klubiveljemme HUS:n johtajaylilääkäri Markku Mäkijärvi.

Pandemiakiireistään huolimatta Mäkijärvi on ehtinyt huolehtia myös siitä, että Klubi on saanut ajankohtaisen tiedon ja toimintaohjeet koko pandemian ajan.

”**Olen pitänyt tärkeänä** auttaa Klubia, sillä me ikääntyvät miehet olemme suurimmassa riskissä covid19-viruksen suhteen. Sairastuneista ja sairaalaan ja tehohoitoon joutuneista 2/3 on ollut iäkkäitä miehiä. Me olemme suurim- massa riskissä ja pärjäämme huonoim- min, jos virus iskee. Nyt tietysti roko- tukset ovat jo auttamassa, mikä kyllä näkyy tilastoissakin.”

Rokotus auttaa ja ei auta

Suomi on pienten alkuvaikeuksien jäl- keen saanut rokotusjärjestelmän toi- mimaan erinomaisen tehokkaasti. Kun rokotteita on alettu saada riittävän suu- ria määriä, rokotuksen saaneiden määrä on nopeasti kasvanut. Suuri syy tähän on päätös siitä, että rokoteväli kasvatetiin kolmeen kuukauteen. Ratkaisu on EU:ssa poikkeuksellinen.

Markku Mäkijärvi sanoo, että ro- kotus näkyy tilastoissa niin, että ikään- tyneiden ja riskiryhmiin kuuluvien sairastuminen on selkeästi vähentynyt. Se on osaltaan parantanut myös tervey- denhuoltojärjestelmän toimintakykyä, koska tartunnan saaneista niin suuri osa ei ole sairastunut taudin vakavaan muotoon, jossa tarvitaan sairaalahoitoa, kuin silloin, kun tartunnat kohdistuivat ikääntyneeseen väestöön.

”**Toisaalta se, että** tauti on levinnyt nuoremmassa ikäluokissa osoittaa, että epidemiaa ei ole voitettu vaan virus on yhä voimissaan. Nyt se on pääosin helpommin tarttuvaa britti- muunnosta, mikä kyllä näkyy tartun- tamäärissä.”

”**Epidemian taltuttamisen** kannalta ratkaisevaa on ollut, että ravintoloilla on ollut toimintarajoituksia ja sulku. Niiden ja taudin laantumisen välillä on selvä yhteys”, Mäkijärvi sanoo.

Luvassa hiljainen kesä

Vaikka rokotuskattavuuden kasvu onkin monella tavalla helpottanut tautitilannetta ja alkanut suojata rokotuksen saaneita, normaalioloihin on vielä matkaa. Mäki- järvi suosittelee malttia vielä kesälläkin.

”**Kyllä meidän pitää** edelleen nou- dattaa poikkeuksellisen suurta va- rovaisuutta, käyttää maskeja, pitää huolta turvaväleistä ja käsihygienias-

ta ja tyytyä tapaamisiin vain pienessä piirissä. Ensimmäisen rokotuksen jälkeen on kohtuullisen suuri riski olemassa, että rokotettu voi itse olla tartuttaja. Siitä pääsemme eroon vas- ta toisen rokotuksen jälkeen.”

Mäkijärvi arvelee, että kulttuurikesä tulee olemaan vielä lähes yhtä hiljainen kuin viime kesä, sillä yleisötapahtumiin sisältyy liian suuria riskejä. Vielä niiden järjestämi- nen ei ole turvallista. Maailmalta voimme nähdä, millaisia seurauksia on, jos kuvitel- laan, että tauti on voitettu ennen kuin se oikeasti on voitettu. Mäkijärven mielestä Suomi voisi ottaa käyttöön maan sisäisen koronapassin, jota näyttämällä voitaisiin järjestää tilaisuuksia turvallisesti. Sen sijaan

hän ei usko, että esimerkiksi ikäperusteis- testi voitaisiin alkaa purkaa rajoituksia.

”**Kyllä meillä pitää** mennä yhden- vertaisilla säännöillä, eikä ruveta anta- maan mitään erivapauksia esimerkiksi eri ikäryhmille”, Mäkijärvi sanoo.

Globaalit riskit

Vaikka Suomi ja muut hyvinvointivaltiot saavatkin taltutettua epidemian rokotus- ohjelman kattavuuden avulla, pandemia ei katoa niin kauan, kun koko ihmiskun- ta ei ole rokotettu. Olemme kevään aika- na nähneet, mitä liian varhainen rajoitus- ten poistaminen on aiheuttanut Intiassa ja Afrikan tilanne on hämärän peitossa.

Tilastot osoittavat jo, että rokotukset ehkäisevät vanhempia ikäryhmiä saa- masta tartunnan. Sen vuoksi tartunnat kohdistuvat nyt vielä rokottamattomiin nuorempiin ikäluokkiin, Markku Mäki- järvi sanoo.

Aasiassa sen sijaan rakennettiin lintuin- fluenssan ja sikainfluenssan seurauksena erittäin tehokas kyky torjua epidemioita, joka on näyttänyt toimintakykynsä.

”**Rokotusohjelmissa valtiot** ovat toimineet hyvin itsekkäästi. Lyhyellä tähtäyksellä saavutetaan paikallises- ti hyviä tuloksia, kuten Suomessakin näyttää tapahtuvan. Sen sijaan pitkällä aikavälillä ongelmat eivät ratkea niin kauan, kun jossakin päin maailmaa ei rokotusohjelmaa saada vietyä läpi. Ris- kinä on, että syntyy entistä hankalam- pia variantteja, jotka voivat olla myös immuuneja nyt käytössä oleville roko- teille. Onneksi nyt käytössä olevat ro- kotteet purevat myös brittivarianttiin.”

”**Lentomatkustaminen saattaa** py- syä hiljaisena vielä pitkään tästä syys- tä. Tilannetta saattaa helpottaa EU:n suunnittelema vihreä passi. Suomen kannalta siinä on ongelmana se, että se edellyttää kahden rokotteiden saami- ta, mikä Suomen valitsemassa mallissa toteutuu hitaammin kuin muualla Eu- roopassa, jossa rokotteet pistetään muu- taman viikon välein”, Mäkijärvi sanoo.

”**On ehkä vaikea** ymmärtää, että ke- tään ei ole rokotettu ennen kuin kaik- ki on rokotettu, mutta taudin leviämi- sen kannalta asia on näin. Tämä kyllä pistää meidät pohtimaan, ettei uhkiin voida vastata vain kansallisin toimin vaan ne edellyttävät koko ihmiskun- nan yhteisiä ponnistuksia ja kykyä kamppailla yhdessä viruksen kaltaista vihollista vastaan. Tässä vastakkain asettelun maailmassa sellaiseen ei ole vielä oppittu”, Mäkijärvi sanoo.

Älä jää kärehtelemään huonon kuulon kanssa

TEKSTI Heikki Hakala | KUVA AlexRaths / Pixabay

Kuulolaite alkaa olla korvassa oleva pienoistietokone, jota voi räätälöidä yksilöllisesti.

Kyllähän sitä on täällä Klubillakin koettu. Kun ei kuule. Mikä neuvoksi? Siihen oli vastaamassa etäyhteyksin pidetyssä terveyden illassa HUS:n Kuuloklinikan ylilääkäri, dosentti Antti Aarnisalo.

Suomessa on reilu 700 000 ihmistä, joilla on kuulon alenemaa. Yli 75-vuotiasista 65 prosentilla on kuulovaikeuksia ja joka kolmas hyötyisi kuulon kuntoutusta. Heikkenevällä kuulolla on havaittu myös yhteys muistisairauteen.

- Kuulon heikkenemistä on vaikea estää. Toki on niin, että kovaääninen musiikki tai melu aiheuttaa kuulon heikkenemistä, mutta se ei taida olla klubiveljien, pikemminkin heidän lastensa ja lastenlastensa ongelma. Korvakuulokkeiden käyttö sinälään ei heikennä kuuloa, mutta kun ääni ylittää 90 desibelin rajan, kuulo alkaa kärsiä. Ikävä kyllä musiikkia kuunnellaan aivan liian usein yli 90 desibelin voimakkuudella, Antti Aarnisalo sanoo.

Aarnisalo toteaa, että Suomessa seulotaan tehokkaasti kuuloa, jotta ongelmatapaukset löytyvät. Se tapahtuu vauvaiässä, koulussa, armeijassa ja usein vielä työelämässäkin.

- Seulonta kuitenkin loppuu siinä vaiheessa, kun kuulo alkaa heiketä eli eläkeiän tienoilla. Sen vuoksi monen vanhemman ihmisen kuulo ehtii heiketä melko huonoksi, ennen kuin ongelmaan tartutaan.

Aarnisalo suosittelee omatoimisuutta. Verkosta ja omasta älypuhelimestakin löytyy sovelluksia, joilla omaa tai kaverin kuuloa voi testata.

- Testit toimivat tyypillisesti liikennevaloperiaatteella eli tulos on helposti ymmärrettävä: vihreä kertoo, että kuulo on kunnossa, keltainen varoittaa ja punainen kertoo, että alenemaa on olemassa, ryhdy toimiin.

Huono kuulo rasittaa aivoja

Kuulon kuntouttaminen tarkoittaa sitä, että ryhdytään käyttämään kuulokojetta. Kuuloa ei voi jumpata paremmaksi. Alenema on pysyvä ja se tyypillisesti lisääntyy vuosien saatossa.

Heikkenevä kuulo rasittaa aivoja. Se näkyy selvästi toiminnallisessa aivokuvantamisessa, jossa kuulovaikeudet aktivoivat yhä suurempia alueita. Sen vuoksi on viisasta turvautua kuuloa parantaviin apuvälineisiin ja käyttää niitä. Aivojen kapasiteetilla on käyttöä muuhunkin kuin kuulemisen pinnisteleminen.

- Onneksi kuulolaitteiden kehitys on digitaalisuuden myötä harpponut suuria askeleita. Ei siitä ole hirveän pitkä aika, kun käytössä oli kuulotorvia ja analogisia kuuloa vahvistavia laitteita, joita ei voinut sovittaa ja säätää lainkaan. Nyt erilaiset digitaaliset sovellukset ovat tuoneet korvaan pienen tietokoneen. Langattomuus on tärkeä käyttöä helpottava tekijä. Tämä kehitys etenee nopeasti, koska digitaalisuus tarjoaa yhä uusia mahdollisuuksia. Kuulolaitteisiin on tulossa mahdollisuus etäkäyttöön, jolloin säätöjä voidaan tehdä verkon välityksellä. Samoin kuulolaitteita

voidaan muuttaa entistä yksilöllisemmiksi ja niitä voidaan joustavasti säätää eri tilanteisiin soveltuviksi.

- Tämä on iso asia, kun katsotaan, kuinka vanhusväestön määrä Suomessa ja maailmalla kehittyy. Meillä on jo nyt ja etenkin lähitulevaisuudessa oleellisesti parempia keinoja kuulemisen parantamiseen, Aarnisalo sanoo

Sisäkorvaistute vakaviin ongelmiin

Koko maassa lienee noin 140 000 kuulokojeiden käyttäjää. HUS luovuttaa omalla alueellaan vuosittain noin 13 000 kuulokojetta käyttäjille.

Kuulo voi olla myös niin heikko, ettei sitä enää kyetä kuulokojeen avulla auttamaan. Silloin keinona on sisäkorvaan leikkauksen avulla istutettavat elektrodit. Sisäkorvaistute leikkauksia tehdään HUS:ssa noin 100 kappaletta vuodessa, eli kyseessä on melko harvinainen toimenpide. Yhteensä koko maassa on noin 2200 sisäkorvaistutteen käyttäjää.

-Tarvittaessa molempiin sisäkorviin laitetaan implantti. Se on siis pysyvä korvassa oleva apulaite, joka voidaan sitten liittää erilaisiin sovelluksiin.

- Kyllä me näköön liittyviin ongelmiin tartumme paljon ripeämmin kuin kuulon heikkenemiseen. Siihen kannattaa kiinnittää huomiota, sillä myös heikko kuulo vaikuttaa elämän laatuun. Ei sen kanssa pidä jäädä kärehtelemään.

Jukka Nykänen tekee ohjelmasarjan Suomalaiselle klubille

TEKSTI Aarno Cronvall | KUVA Esa Malm

Suomalaisen Klubin tuore jäsen, musiikin monitoimimies ja moniosaaja Jukka Nykänen tekee ensi talvena kuusiosaisen sarjan musiikin yhteydestä eri teemoihin.

Strindbergin kahvilassa Pohjoisesplanadilla on iloinen puheensorina vappuvii-kolla. Koronarajoituksia on purettu ja kahvilat voivat taas olla auki turvaohjeiden puitteissa.

Pianotaiteilija, säveltäjä, sovittaja ja kapellimestari Jukka Nykänen tulee suoraan Svenska Teaternista harjoitusten jälkeen kahvilaan ja tilaa latten, minä perinteisen mustan kahvin. Tapaamisemme aihe on maestro itse, hänen kohtuullisen tuore klubijäsenyytensä sekä ensi syksyn ja kevään 2022 aikana toteutettava kuusiosainen, musiikkia ja eri aihealueiden teemoja käsittelevä sarja, jossa Jukka kertoo ja soittaa. Tämä on hänelle läheinen tapa esiintyä liveyleisön edessä. Tilaisuudet ovat olleet suuria menestyksiä. Ennuste on hyvä!

Jukka Nykänen on taiteellaan osoittanut, että mikään musiikinlaji ei ole hänelle vierasta. Hän on säveltänyt liedeistä musikaaleihin, toiminut monien laulajien ja muusikoiden pianistina musiikin tyylilajista toiseen, soittanut mukana eri kokoonpanoissa, esitellyt TV:ssä flygelin ääressä Radion Sinfoniaorkesterin

konserttien sävellyksiä, tehnyt omia sovituksia klassikkosäveltäjien teoksista, johtanut omien teostensa lisäksi musiikkaaleja, konsertteja, oopperaa. Työtä on riittänyt, mutta sitten tuli korona. Jukka ja hänen avovaimonsa ovat molemmat freelancereita ja kalenterit alkoivat tyhjäntyyne. Mutta optimismi elää kuitenkin vahvana.

Kohtasimme Savonlinnassa

Jukan avovaimo on sopraano Annika Leino, Kangasniemen laulukilpailun viimevuotinen upea voittaja ja tietysti samalla myös Jukan taiteellinen partneri. Tänä kesänä hänen pitäisi laulaa Savonlinnan Oopperajuhlilla Bizetin Carmen -oopperan Micaelan hieno rooli - jos oopperajuhlat voidaan järjestää. Toivotaan parasta!

Oopperajuhlien taiteellinen johtaja Ville Matvejeff kutsui viime vuonna Jukan "puistopianistiksi" Savonlinnan satamapuistossa, joka aamu pidettäviin oopperapäivän avauksiin, joita olen juontanut lähes 20 vuotta.

Yhteistyömme alkoi siis viime kesänä, vaikka juhla ei ollutkaan - joka-aamuinen talk show pidettiin hieman erilaisella sisällöllä oopperajuhla unohtamatta. Mielenkiintoisia haastateltavia ja monen musiikkityylisuunnan taitavia edustajia riitti. Oli yleistä voida kutsua aamuhimme eri alojen laulajia ja muusikkoja, kun tiesi, että pianon ääressä istui monitaituri, joka aistit avoimella luovuudellaan inspiroi sekä taiteilijoita että yleisöä. Talk show -isäntänä paistattelin raikuviene aplodien siivellä.

Klubin maailma kiinnost

Jukka Nykänen liittyi Klubimme jäseneksi viime syksynä, klubikummina on minun lisäksi Seppo Kimanen.

Jukka kertoo arvostavansa Klubin pitkää yhteiskunnallista ja kulttuuripe-rinnettä sekä sivistynyttä ilmapiiriä. Hän on myös nauttinut runsaasta ohjelma-tarjonnasta, iltojemme mielenkiintoisista keskusteluista ja puhujista.

Monipuolisen muusikkoutensa ohella hän on aina ollut kiinnostunut

ympäröivästä maailmasta ja sen ilmiöistä. Jukka arvostaa myös monia hienoja, vapaamuotoisia kohtaamisiaan aktiivijäsenissämme olevien eri alojen vaikuttajien ja muiden klubiveljien kanssa.

Rento ja epämuodollinen ilmapiiri on Klubimme suuria vahvuuksia tyyliä ja perinteitä unohtamatta. Kutsuin viime syksynä Jukan myös ohjelmatoimikuntamme jäseneksi Seppo Hovin luovuttua toimikunnasta pitkän ja todella ansiokkaan kautensa jälkeen.

Jukka Nykänen harrastaa aktiivisesti liikuntaa, lajeina mm. kuntosalii, pyöräily ja tennis. Hän pyrkii tekemään kerran vuodessa ystävänsä kanssa vaellusmatkan Sveitsin Alpeille. Sieltä näkee kauas - niin monella tavalla.

Kuusi iltaa Jukka Nykäsen seurassa Klubillamme. Kolme syksyllä ja toiset kolme keväällä. Jukka on kirjoittanut seuraavat esittelyt::

Musiikki ja luonto

Konsertissa liikutaan Italiassa, Saksassa, Yhdysvalloissa, Sveitsin Alpeilla, Afrikan savanneilla ja Suomen Lapissa. Peilaan ja analysoin teosten kautta paitsi säveltäjien musiikillisia luontonaikemyksiä, myös omia vaelluskokemuksiani eri puolilta maailmaa. Pohdin myös ihmisen luontosuhdetta ja pyhyden kokemusta.

Musiikki ja urheilu

Kulttuuri ja urheilu on perinteisesti koettu vastakkaisiksi asioiksi - miksi? Mikä niitä yhdistää ja erottaa? Konsertissa tutustutaan harvemmin kulttuuriin, urheiluaiheeseen klassiseen musiikkiin.

Suomalaisen oopperan historia

Konsertissa käydään läpi kotimaisen oopperataiteemme historiaa aina sen alkuvaiheista tähän päivään asti. Konsertissa paitsi esitellään otteita ja aarioita tunnetuista ja vähemmän tunnetuista suomalaisista oopperoista myös pureudutaan niiden syntyhistoriaan, tyylillisiin vaikuttimiin sekä mahdollisiin syihin, jotka ovat johtaneet niiden suosioon - tai unohtukseen.

Musiikki ja politiikka

Nykytaidetta syytetään aina välillä liiallisesta poliittisuudesta, vaikka tosiasiassa koko taiteen historian ajalta löytyy poliittisesti motivoitunutta taidetta, joka heijastelee yhteiskunnallisia muutoksia ja mielipiteitä. Konsertti käsittelee tätä suhdetta. Esitettävien teosten lisäksi kerron niiden taustoista ja pohdin myös

valtaa ja vallankäyttöä suhteessa musikoihin ja säveltäjiin.

Musiikki ja kirjallisuus

Paitsi liedmusiikki, myös moni instrumentaaliteos pohjautuu kirjallisuuden suuriin - tai pieniin - klassikkoteoksiin. Miten säveltäjä on tekstejä tulkinnut ja miten se kuuluu musiikissa? Mikä on ollut säveltäjien suhde kirjallisuuteen ylipäänsä?

Musiikki ja antiikki

Eri taidelajien tyyliunnat eivät ole syntyneet erillään toisistaan. Konsertissa käydään läpi analysoiden, esimerkkien ja valokuvien kera eri tyyliä mm. barokki, rokokoo, kustavilaisuus, empire, biedermeier ja jugend.

Korona sai aikaan digiloikan, joka on suuri mahdollisuus

TEKSTI Rasmus Roiha | KUVA Ohjelmisto- ja e-business ry

Kaikki mittarit kertovat digitalisoitumisen huimasta nopeutumisesta koronapandemian takia. Etätöiden ja sen digitaalisten apuvälineiden sekä verkkokaupan räjähdysmäinen kasvu ovat tästä hyviä esimerkkejä. Vaikutukset ulottuvat kuitenkin aivan kaikkialle.

Digitalisoituminen on välttämätöntä yritysten menestykselle. Korona merkitsee yritysten digitaalisen eloonjäämistäistön nopeutumista: Ne, jotka sujuvimmin siirtyivät ohjelmistovetoiseen liiketoimintaan kukoistavat. Jälkeenjääville käy huonosti.

Olemme ohjelmistoalalla tottuneet kertomaan hyviä uutisia nopeasta kasvusta. Huonot uutiset ovat olleet enimmäkseen vaikeuksia löytää uusia osajia palkkalistoille.

Koronakeväänä 2020 oli aivan toisin: näkymät ohjelmistoalalla olivat ainutlaatuisen synkät. Peräti 70 prosenttia ohjelmisto- ja ohjelmistovetoisista yrityksistä raportoi vaikeuksista solmia uusia asiakkuuksia, jo sovittuja projekteja siirrettiin tulevaisuuteen. Jopa irtisanomisiin ja lomautuksiin piti turvautua osassa yrityksistä. Silloin näytti pahalta, mutta toisin kävi.

Ensisikojen jälkeen koronajarrutus kääntyi koronakiihdytykseksi. Miksi? Koska yrityksissä alettiin nopeasti oivaltaa, että jos jostakin ei voi vaikeassakaan tilanteessa tinkiä, se on panostus digitalisoitumiseen. Päinvastoin, juuri siihen ymmärrettiin panostaa, vaikka muusta pitikin leikata.

Siksi syksyllä 2020 ohjelmistoalalla oli ilo kertoa kaikkien aikojen suurimmista kasvuluvuista yhden vuoden sisällä. Ohjelmistoala oli ponnahtanut takaisin nopeaan kasvuun voimalla, jota vielä keväällä ei moni olisi uskaltanut ennustaa.

Hetkinen. Onko tämä nyt niin ihmeellinen uutinen, ohjelmistoala kun on muutenkin ollut vauhdikas kasvaja?

Kyllä, uutinen oli erittäin merkittävä. Miksi? Koska ohjelmistoalan kasvu syntyy asiakkaiden tarpeista ja tilauksista. Ohjelmistoalan nopea toipuminen oli kaikkein paras osoitus siitä, että Suomen digitalisoituminen otti suuren ja täydellä varmuudella monille yrityksille aivan ratkaisevan loikan, toimialasta riippumatta.

Ohjelmistoalan kasvu on Suomen digitalisoitumisen pulssi ja digitalisoituminen taas tulevaisuutemme ja hyvinvointimme paras tausta. Jos syke on nopea, se lupaa hyvää koko maalle. Alan sisäinen barometri onkin ristitty Sykemittariksi – tulokset eivät kerro vain meistä vaan ennakoivat koko maan digitaalista uudistumista ja kasvua.

Tätä kirjoitettaessa olemme valmistelemassa 2021 Sykemittarin tuloksia.

Rohkenen olettaa, että kasvu on uutiskynnyksen ylittävää luokkaa.

Digitalisaatio vaikuttaa kaikkeen

Onneksi ymmärrys digitalisoitumisen ensisijaisuudesta ei ole rajoittunut koronavuonna vain yrityksiin. Julkiset digihankkeet eivät vuosi sitten pysähtyneet – siitä yhteiskunnan päättäjät ansaitsevat suuren kiitoksen.

Syksystä eteenpäin tilanne on ollut se, että kaikissa menestystakuisissa yrityksissä ja organisaatioissa on kilvan käynnistetty digihankkeita. Globaalisti.

Yrityskaikissa tämä tarkoittaa armotta evoluution kiihtymistä. Digitalisaatiolta suojaavia turvasatamia ei ole, sen vaikutuksia ei pääse piiloon. Eikä pidäkään.

Kaukainen, pieni Suomi on verkossa vahvimmillaan. Voimme kilpailla globaalisti ilman, että tarvitsee laskeskella rahtihintoja – tuotteiden laatu, hinnoittelu, markkinointi ja liiketoimintaosaaminen ratkaisevat. Suomalaisen ohjelmistoalan menestys todistaa, että kaikki eväät vielä suurempaan kansainväliseen menestykseen ovat olemassa.

Taustalla verkkokaupan kasvu

Erittäin tärkeää koko talouden kehitykselle on verkkokaupan kasvu. Verkkokaupan kehitystä reaalisena myyntitaitaan perustuen jo 15 vuotta seurannut Verkkokauppaindeksi (Vilkas Group) kertoo täysin ainutlaatuisesta kasvusta koronavuonna. Kasvulukema lähentelee 70 prosenttia, mikä kertoo kuluttajatottumusten voimakkaasta muutoksesta.

Paluuta kivijalkakauteen ei ole tiedossa koronan jälkeenkään. Päinvastoin lähivuodet merkitsevät softan työntymistä kaikkiin vähääkään arvokkaampiin laitteisiin, mikä puolestaan tarkoittaa esimerkiksi varaosahankintojen ja huoltojen tilaamisen siirtymistä älykäden laitteiden hoidettaviksi. Tietenkin verkossa. Teollisuudessa tilaaminen automatisoituu myös. Varaosia ei lähdetä metsästäämään rautakaupasta, vaan tekoäly tilaa ne itse verkosta.

Siksi kaikilla toimialoilla käytävään kauppaan on tulossa suuri murros, jopa vallankumous. Verkkokaupasta tulee niin dominanttia, että pian puhutaan vain kaupasta, koska verkko on itsestäänselvyys.

Digitalisoitumisesta voisi maalailla ennusteita, jotka helposti kuulostaisivat tie-teisleffojen höpötykseltä. Epäilemättä. Skeptikkojen kannattaa kuitenkin pysähtyä hetkeksi miettimään, millainen maailma oli 10 vuotta sitten. 20 vuotta sitten. 30 vuotta sitten. Ja verrata nykyhetkeen.

Meillä on arkikäytössämme valtava määrä teknologioita, joista emme olisi osanneet hetki sitten edes haaveilla. Olennaista on huomata, että muutokset vauhti vain nopeutuu koko ajan.

Siksi oma ennusteeni on selvä: Ohjelmistoala tulee kasvamaan entistäkin nopeammin, koska softa tulee kaikkialle. Aivan pian kaikki yritykset ovat ohjelmistoyrityksiä, koska softaa vieroksuvat yritykset kuolevat pois. Niin yksinkertaista se on, digitalisaatio on yritysten evoluution ydin.

Kirjoittaja on Ohjelmisto- ja e-business ry:n toimitusjohtaja, joka puhui teknologian illassa huhtikuussa.

Ulkopolitiikan ilta

Yhdysvallat palaa maailman- näyttämölle, mutta muutokset jäävät vähäisiksi

TEKSTI Hannu Himanen

Yhdysvallat kyllä palaa maailmannäyttämölle Joe Bidenin lupauksen mukaisesti, mutta sen ulkopolitiikan muutokset jäävät lopulta vähäisiksi ja hitaiksi. Bidenin huomio keskittyy ainakin alkuvaiheessa kotimaan asioihin. Näin voi tiivistää klubin historian ensimmäisen virtuaalisen ulkopolitiikan illan keskustelun.

Illan teemana oli ”Joe Bidenin Yhdysvallat, maailmanjärjestys ja transatlanttiset suhteet”. Keskustelua oli jo pari kertaa lykätty, kun se päätettiin pitää 29. maaliskuuta virtuaalisesti netissä. Koolle saatiin asiantunteva paneeli: klubin jäsenet, emeritussuurlähettiläät **Jaakko Iloniemi** ja **Jaakko Laajava** sekä Ulkopoliittisen instituutin tutkija **Henri Vanhanen**. Keskustelua johdatteli **Hannu Himanen** ulkopoliittisten iltojen uutena isäntänä. Keskustelu kiinnosti; linjoilla oli parhaimmillaan yli 160 klubiveljeä.

”America is back”

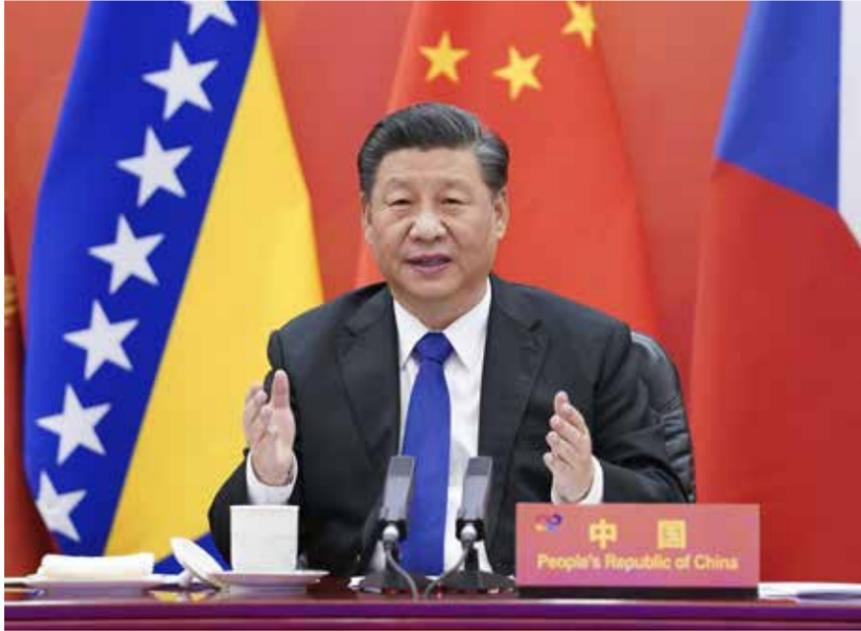
Keskustelijat olivat yhtä mieltä siitä, että Joe Bidenin valinta oli eurooppalaisesta näkökulmasta tervetullut käänne. Moni Trumpin aikana keskeytynyt tai suorastaan raiteiltaan syöksynyt prosessi saadaan ainakin jollain tavoin palaamaan normaaliin uomaan.

Henri Vanhanen palautti mieleen presidentti Bidenin (virtuaalisen) puheen Münchenin turvallisuuskokouksen arvovaltaiselle yleisölle helmikuussa. Siinä hän korosti moneen kertaan Yhdysvaltain paluuta (”America is back”) kansainvälisen politiikan aktiiviseksi toimijaksi. Vanhanen listasi Bidenin ulkopolitiikan keskeisiä tekijöitä: Yhdysvaltain toiminta muuttuu paremmin ennustettavaksi; perinteisten liittosuhteiden merkitys tunnustetaan; arvot palaavat Yhdysvaltain ulkopolitiikkaan; kilpailu kolmen keskeisen suurvallan (Yhdysvallat, Kiina ja Venäjä) korostuu.

Joe Biden tuo Yhdysvaltain politiikkaan ennustettavuutta, mutta linja ei tule kovin paljon muuttumaan.

KUVA Jim Watson / Lehtikuva.

Xi Jinpingin aikana Kiina on vahvistanut otettaan ja on nyt monella sektorilla nousemassa maailman merkittävimmäksi valtioksi.

KUVA Huang Jingwen / Lehtikuva.

Yhdysvaltain paluu merkitsee Naton ja Euroopan korostamista ja pyrkimystä palauttaa Trumpin aikana rapautunut johtajuus. Tätä Biden edistää korostamalla demokratioiden ja autokratioiden välistä eroa, ja hän suunnittelee kutsuvansa koolle maailman demokraattisten maiden johtajat. Jo Münchenissä tuli esiin myös merkittäviä eroja. Siinä missä Biden nosti esiin Kiinan, liittokansleri Angela Merkel ja presidentti Emmanuel Macron korostivat Venäjän ja Euroopan lähialueiden merkitystä.

Henri Vanhanen arvioi Yhdysvaltain ja Venäjän välisten suhteiden heikennemisen huonoimpaan tilaansa sitten kylmän sodan päättymisen. Trumpin Venäjä-suhteita rasittaneet tekijät (mm. tutkinnat) ovat poistuneet, mutta maiden suhteet tuskin paranevat. Erimielisyyksiä on paljon.

”Eurooppalaisesta näkökulmasta odotukset ovat myönteisiä, mutta tilanne ei ole helppo”, Henri Vanhanen pohti.

”Eurooppa tarvitsee Yhdysvaltoja turvallisuutensa takaajaksi, mutta myös Biden odottaa Nato-liittolaisiltaan aiempaa suurempaa panostusta puolustukseen. Silti käynnissä oleva ”strategista autonomiaa” koskeva eurooppalainen keskustelu rasittaa suhteita.”

Sisäpolitiikka ensin

Jaakko Iloniemi halusi pitää odotukset Yhdysvaltain kansainvälisestä aktiivisuudesta alhaisina.

”Bidenin prioriteetit pysyvät aluksi kotimaassa, jossa hänen tilanteensa on hankala. Taloudessa ja pande-

miassa riittää tehtävää, ja kansalaisten luottamus on palautettava. Sitä paitsi Bidenin parlamentaarinen tilanne on heikko: demokraattien enemmistö molemmissa kamareissa on ohut. Bidenin ulkopoliitikalta puuttuu vahva kotimainen tuki.” Iloniemi sanoi.

Kun Biden ilmoittaa Yhdysvaltain palaavan, se merkitsee tietysti paluuta kansainvälisiin järjestöihin ja prosesseihin, joista Trump erosi. Biden on kuitenkin sanonut Yhdysvaltain palaavan ”pöydän päähän”, siis haluavan johtoasemaa. Se ei ole yksinkertaista.

”Euroopassa korostettu strateginen autonomia oli luontevaa ja tarpeellista Trumpin kaudella, mutta nyt siitä on tullut suhteita hiertävä rasite”, Iloniemi muistutti.

”Venäjä-suhteet eivät ole yksinkertainen yhtälö. Yhdysvallat jatkaa Saksan ja Venäjän välisen kaasuputkihankkeen (Nord Stream 2) ankaraa kritiikkiä, mutta Saksalle energiasuhteet Venäjään ovat elintärkeitä.”

Iloniemi kiinnitti huomiota myös siihen, miten Kiina on kärkkäästi käyttänyt hyväkseen mahdollisuuksia, joita sille tarjoutui Trumpin kaudella. Hyvä esimerkki tästä oli Kiinan ja Iranin välinen sopimus.

Eurooppa on kaikkiaan heikossa jamassa, kun kolme keskeistä EU-maata on sisäisesti epävarmassa tilanteessa. Saksan liittopäivävaalit johtavat joka tapauksessa liittokanslerin vaihtumiseen. Ranskassa on ensi vuonna presidentinvaalit, ja Italiaa hallitsee väliaikaiseksi tarkoitettu hätätilahallitus. Euroopan kokonaiskuvaan vaikuttavat myös Brexitin jälkeisen Britannian talousongelmat.

Sisältö ennallaan, tyyli muuttuu

Jaakko Laajava muistutti siitä, miten vaikeassa tilassa Yhdysvallat on sisäises-

ti. Sen kansainvälinen maine on kärsinyt mm. loppiaisen tapahtumien johdosta. Jopa kolme neljästä republikaanista uskoo, että Bidenia ei valittu laillisesti.

”Ulkopolitiikasta vallitsee kaikesta huolimatta demokraattien ja republikaanien puolue-eliittien kesken laaja yhteisymmärrys”, Laajava arvioi.

”Se koskee Yhdysvaltain kansainvälistä roolia yleensä ja esimerkiksi suhteita Kiinaan. Bidenin hallinto koostuu ammattilaisista, ja sen kyvykkyyks on toista luokkaa kuin edeltäjänsä. Ulkopoliitikan sisältöön on tuskin odotettavissa suuria muutoksia.”

”Tyyli muuttuu sitäkin enemmän. Bidenin Yhdysvallat on alkanut toimia perinteisessä yhteistyössä liittolaistensa kanssa ja pyrkii vahvistamaan monenkeskistä diplomatiaa. Muutos on suuri, mutta asiat eivät riipu yksistään Yhdysvaltain toiminnasta. Kehityksen suuntaan vaikuttaa olennaisesti se, miten muut keskeiset toimijat, erityisesti Kiina ja Venäjä käyttäytyvät.”

Kiina uhkuu itseluottamusta, eikä ole erityisen valmis vastaamaan EU:n haaluun saada aikaan dialogia. Sama koskee Venäjää: eurooppalaisten odotukset demokratian etenemisestä Venäjällä on moneen kertaan petetty, mutta silti monet korostavat dialogin tärkeyttä. Yhdysvallat suhtautuu tällaisiin pyrkimyksiin kriittisesti – sen mielestä keskusteluyhteyden pyrkiminen ja suhteiden rakentaminen (engagement) ei nyt toimi.

Laajava nosti esiin suurvaltasuhteiden ”kolme C:tä”: competition (kilpailu) esimerkiksi kaupan ja teknologian alalla; collaboration (yhteistoiminta) mm. ilmastokysymyksissä ja asevalvonnassa; ja confrontation (vastakkainasettelu), joka näkyy erityisesti uiguurien ja muiden vähemmistöjen asemaa ja

Vladimir Putin perustelee Venäjän voimatoimia lännen aiheuttamalla uhalla.

KUVA Yuri Kadobnov / Lehtikuva.

ylipäättään ihmisoikeuksia koskevissa arvokysymyksissä.

Suurvaltakilpailu tiivistyy

Keskustelijat pohtivat, miten voimistuva suurvaltakilpailu ilmenee ja mitä se merkitsee. Iloniemi viittasi Bidenin ajatuksen demokraattisten maiden yhteisöstä ja piti sitä monin tavoin epäselvänä.

”Tarkoitus on varmasti korostaa demokratian ideologisia lähtökohtia, joka voi muistuttaa kylmän sodan vuosista.

Se ei kuitenkaan voi johtaa samanlaiseen ideologioiden vastakkainasetteluun kuin aiemmin. Euroopan rooli on hankala, kun siltä odotetaan entistä vahvempaa johtajuutta. Hyvä esimerkki on Saksa, joka on sotilaallisesti heikko. Sen puolustusbudjetti on toki 12 kertaa Suomen puolustusmäärärahojen kokoinen, mutta sen sotilaallinen suorituskyky ei liikikään vastaa rahallista panostusta.” Iloniemi sanoi.

Laajava näki Yhdysvaltain panostavan talouteensa ennennäkemättömällä ta-

valla koronan jälkeisten elvytyspakettien kautta. Keskeisiä kohteita ovat mm. infrastruktuuri ja keinoäly (AI). Se aikoo käydä todellista teknologiakilpailua Kiinan kanssa. Kiinalle ei myöskään – kauppasuhteista riippumatta – olla valmiita antamaan amerikkalaista teknologiaa ilmaiseksi ja helpolla.

Ilioniemi arvioi, että vaikka Taiwanin kysymys pysyy vahvasti esillä, se tuskin johtaa sotilaalliseen yhteenottoon. Kiina tarvitsee taiwanilaista teknologiaa, ja kynnys voimakeinojen käyttämiseen on korkea.

”Yhdysvaltain kansainväliseen rooliin vaikuttaa myös Bidenin lupaus lopettaa ”ikuiset sodat” mm. Irakissa ja Afganistanissa”, Vanhanen huomautti.

Afganistanin tilanne on hauras, ja tilanne epäselvä. (Klubikeskustelun jälkeen Biden on ilmoittanut Yhdysvaltain vetävän joukkonsa pois Afganistanista.) Trumpin irrottua Iranin ydinteknologista kykyä koskevasta sopimuksesta Iran on ilmoittanut käynnistävänsä uraanin rikastamisen uudestaan. Bidenin hallinto on mukana pyrkimyksissä elvyttää sopimus.

”Uusi Etyk” vaatii valmisteluja

Jaakko Ilioniemi kommentoi presidentti Sauli Niinistön juuri edellispäivänä Helsingin Sanomien kirjoituksessaan tekemää aloitetta Helsingin hengen palauttamisesta Etykin 50-vuotispäivän yhteydessä 2025.

”Aloitteen menestys riippuu olennaisesti siitä, mitä uuden kokouksen haluttaisiin käsittelevän ja ketä siihen osallistuisi. Alkuperäisen Etykin asialistaa valmisteltiin lähes vuosi Helsingissä 1972–1973. Jos uudesta kokouksesta haluttaisiin laaja, mahdollisesti globaali, se edellyttäisi useamman vuoden valmisteluja.” Ilioniemi arvioi.

Laajava myönsi Suomelle monenkeskisten foorumien olevan tärkeitä kansainvälisen politiikan menestykselle, mutta niidenkin kohdalla tulokset ovat tärkein mittari.

”YK:ssa on 193 jäsenmaata, mutta edistyminen on tuskallisen vaikeaa. Yhdysvalloilla on ainutlaatuinen kyky saada aloitteilleen julkisuutta ja koota maailman johtajia (ns. convening power), ja sillä rintamalla yhteistyö EU:n kanssa voisi tuottaa merkittäviä tuloksia.” Laajava sanoi.

”Britannia on edelleen merkittävä eurooppalainen strateginen toimija”, Laajava muistutti. ”Sen yhteistyö Saksan ja Ranskan kanssa on tärkeää

esimerkiksi Iranin ydinsopimuksen saamiseksi uudelleen raiteilleen.”

”Suomen ja Yhdysvaltain suhteet ovat läheisemmät ja tiiviimmät kuin koskaan aikaisemmin”, Vanhanen arvioi. ”Positiivinen kehitys alkoi 1990-luvulla Hornet-hankinnoista ja on sen jälkeen jatkunut johdonmukaisesti. Se on näkynyt puolustushankinnoissa, kun Suomi oli ensimmäinen kehittyneen JASM-ohjusjärjestelmän saanut maa. Kun Suomi on ylläpitänyt ja rakentanut puolustuskykyään, sen ei tarvitse mennä Washingtoniin hattu kourassa. Yhteistyö perustuu yhteisiin etuihin.”

Vapaakaupasta integraation ytimeen

TEKSTI Eikka Kosonen ja Veli Sundbäck | KUVA Pertti Salolainen

Valtiosihteeri Veli Sundbäckin ura - ensin 25 vuotta ulkoministeriössä erityisesti kauppa- ja integraatiopoliittisissa tehtävissä ja sen jälkeen toiset 25 vuotta talouselämän palveluksessa - on antanut hänelle ainutlaatuisen mahdollisuuden olla mukana ja vaikuttaa Suomen integraatiokehitykseen. Kysytäänpä tänä vuonna 75 vuotta täyttävältä Veliltä hänen ajatuksiaan tuosta kehityksestä.

1. Suomi on ollut Euroopan unionin jäsenenä reilut 25 vuotta. Tie jäsenyyteen ei kuitenkaan ollut helppo ja ongelmaton. Miten Suomi onnistui hoitamaan etunsa Euroopan integraation alkuvaiheissa?

Tie ei todellakaan ollut helppo. Oli ylämäkiä, hidasteita ja kapeikkoja. Niitä pääsin työssäni havaitsemaan ja kokemaan. Jo 1950-luvulla Suomi oli Neuvostoliiton kannan vuoksi jättänyt osallistumatta Marshall-apuun. Samasta syystä ei liittyy EFTA:an sen perustamisen yhteydessä. Myöhemmin tehtiin erillinen liitännäisyys sopimus ja samassa yhteydessä turvattiin Neuvostoliiton kaupan erityisasema.

NORDEK-sopimus raukesi vuoden 1970 alussa. Suomi puhalsi pelin poikki, kun Neuvostoliitto suhtautui kielteisesti hankkeeseen ja kun Norja ja Tanska hakivat EEC:n jäsenyyttä. Muistan hyvin sen tammikuisen päivän, kun esimieheni soitti ja sanoi, että voit siirtää jo valmiiksi neuvotellun sopimuksen roskakoriin.

EFTA-maat neuvottelivat sitten EEC:n kanssa kahdenväliset vapaakauppasopimukset uusien kaupanesteiden välttämiseksi. Sopimukset valmistuivat allekirjoitettaviksi heinäkuussa 1972. EFTA-maat allekirjoittivat omansa talousyhteisön kanssa, mutta Suomen neuvottelijat Brysselissä eivät järkytykseen saaneet SDP:n vähemmistöhallitukselta pyytämäänsä allekirjoituslupaa. Tilanne valtuuskunnassamme koettiin dramaattisena: Tähtäkö päättyi Suomen integraatiotie?

Sopimukseen liittyi sekä sisä- että ulkopoliittisesti hankalia asioita, joiden hoitamiseen tarvittiin runsaan vuoden pituinen jatkoaika. Sen kuluessa laajapohjainen toimikunta selvitti sopimuksen poliittisia ja taloudellisia vaikutuksia. Valmisteltiin suojamekanismeja mahdollisesti aiheutuvien markkinahäiriöiden varalta. Päätettiin kauppapoliittisesta kokonaisratkaisusta, joka sisälsi kaupan vapauttamista koskevia sopimuksia Euroopan sosialististen maiden kanssa. Neuvostoliiton kaupan jatkuvuutta tur-

Veli Sundbäck on tarkastellut suomen intergaatiokehitystä 25 vuotta virkamiehenä ja toiset 25 vuotta Nokian johtajana.

PYYKKIPOIKA®

ASUJEN- JA ASUSTEIDEN PESULA
YLI 40 V. KOKEMUKSELLA

ASiantuntija - OSAAJA

AUTOLLE ASIAKASPAIKKA PIHASSA

**SUOMALAISEN KLUBIN
JÄSENILLE 20 % ALENNUS**

EDUSTA MAINITTAVA
PESUJA JÄTETTÄESSÄ

Pohjoisesplanadi 37 sisäpiha
www.pyykkiPoika.fi
P. 09 47800170

vattiin. Presidentti Kekkonen ja virkamiehet kävivät keskustelua Moskovan kanssa, joka pitkään ehdotti lykkäystä EEC-sopimuksen tekoon. Kokonaisuuteen liittyi vielä eduskuntapuolueiden sopimus presidentti Urho Kekkosen uudelleenalinnasta poikkeuslailla.

Allekirjoitus tapahtui sitten loka-kuussa 1973 hyvin arkisesti.

ETA-sopimus syntyy

2. Yhdentymiskehitys huipentui läntisessä Euroopassa 1980-luvulla Euroopan komission EFTA-maille tekemään aloitteeseen Euroopan talousalueesta. Miten kuvailisit noita neuvotteluja ja niiden tuloksena syntyneen ETA-sopimuksen merkitystä?

Suomi teki useita läntiseen integraatiokehitykseen liittyviä sopimuksia 1980-luvun puolivälistä lähtien. Liityimme jäseneksi EFTA:an, teimme T&K-sopimuksen EY:n kanssa, pääsimme osallistumaan teknologiayhteistyötä koskevaan EUREKA-toimintaan ja liityimme Euroopan Avaruusjärjestöön. Näillä järjestelyillä kuroimme lyhyemmäksi ja umpeen sitä takamatkaa, joka meillä oli aiemmin erityisesti lähimpään verokkimaahamme Ruotsiin nähden.

Neuvotteluissa Euroopan talousalueesta liittyivät suurimmat haasteet neuvotteluprosessiin ja asiakysymysten valtavaan laajuuteen. EFTA-maiden edellytettiin puhuvan yhdellä äänellä, mutta yhteisen kannan muodostaminen oli aika ajoittain tuskasta. Sopimuksen hallintaan tarvittiin kokonaan uudenlaiset säännöt päätöksenteosta. Hankkeen poliittinen kannatus oli useassa EU-maassa haaleaa. Vaikeus löytää ratkaisua moneen keskeiseen asiakysymykseen väsytti neuvottelijoita lähes toivottomuuden partaalle. Itävalta ja Ruotsi päättivät kesken neuvottelujen hakea EU-jäsenyyttä.

Suomen vuoro toimia EFTA:n puolella puhemiehenä osui neuvottelujen

ratkaisevaan ja vaikeimpaan loppuvaiheeseen. Ministeri Pertti Salolaisen johdolla neuvottelijamme saivat kovan työn tuloksena sopimuksen valmiiksi.

Neuvottelut EU-jäsenyydestä alkavat

3 Ennen siirtymistäsi talouselämän palvelukseen olit ETA-neuvottelujen tapaan Suomen virkamiestason pääneuvottelija ja valmistelujen vetäjä EU-jäsenyysneuvotteluissa. Mitkä olivat keskeiset tekijät, jotka johtivat Suomen EU-jäsenyyden hakemiseen ja sen toteutumiseen? Ja miten mielestäsi Suomi on onnistunut unionin jäsenenä?

Keskeisimmät tekijät olivat EU-integraation syventäminen ja unionin laajentuminen. Ne kasvattivat eroa jäsenmaiden ja ulkopuolelle jäävien välille. Kasvoi tarve saada paikka pöydässä, jossa yhä useammista Suomeen vaikuttavista asioista päätettiin. Kolmantena tekijänä Suomen jäsenyyden toteutumiseen vaikutti Neuvostoliiton hajoaminen sekä itäisen ja läntisen Euroopan maiden myönteinen kehitys. Tarve siis kasvoi ja mahdollisuus jäsenyyteen avartui.

Suomella on ollut kokoansa suurempi vaikutusvalta. EU-politiikkamme on ollut rakentavaa ja olemme pystyneet sopeutumaan. Jäsenyyden edut ovat ilmeisiä ja haittoja suuremmat. Pettymyksistä suurin liittyy siihen, miten eri jäsenmaat ovat noudattaneet sopimusvelvoitteitaan ja toimeenpanneet yhdessä hyväksytyjä päätöksiä. Unioni on solidaarisuusyhteisö. Yhteisvastuusta puhutaan paljon, yhdet haluavat lisää, toiset vähemmän. Omavastuusta ei saisi tinkiä.

Kuva EU:sta on sekava

4. EU:n yhtenäisyyttä on viime aikoina koeteltu sekä sisältä että ulkoa käsin. Onko unioni koettelemusten

myötä rapautumassa vai vahvistumassa?

Britannian ero Unionista tuskin kannustaa muita seuraamaan esimerkkiä, mutta sisäiset erimielisyydet ja eräiden jäsenmaiden käyttäytyminen EU:n yhteisten periaatteiden ja arvojen vastaisella tavalla huolestuttavat. Voin hyvin ymmärtää, että unionin tilasta välittyvä ulospäin aika sekava kuva. Tällä hetkellä on vaikea sanoa, mihin suuntaan ollaan menossa. Eritasoiset ratkaisut voivat tulla kysymykseen tietyissä ei-ydin asioissa. Vaikka ratkaisun sisällöstä voidaan hyvin perustein esittää kritiikkiä, oli elvytysrahastosta varsin nopeasti saavutettu yhteisymmärrys rohkaiseva näyttö Unionin toimintakyvystä.

Ilmastoasioissa unioni pyrkii toimimaan edistyksellisesti. Reagointi koronaan on tukenut jäsenmaiden toimia pandemian hillitsemisessä. Rokotehankinnoissa olisi toivonut nopeampaa toimintaa, joskin pääsy hitaista toimituksista on rokotevalmistajilla.

EU Yhdysvaltojen ja Kiinan puristuksessa

5. Yhteinen kauppapolitiikka on ollut EU:n vahvuus sen kansainvälisissä suhteissa. Viime aikoina on puhuttu myös EU:n strategisesta autonomias- ta. Miten arvelet unionin globaalien roolin kehittyvän Yhdysvaltojen, Kiinan ja Venäjän rinnalla?

Kiinan ja Yhdysvaltojen välinen kiihtyvä suurvaltakilpailu ja syvenevä vastakainasettelu on aikamme ylivoimaisesti keskeisin geopolittinen kysymys. Se on lisännyt merkittävästi epävarmuutta yritysten toimintaympäristössä ja aiheuttaa uudenlaisia riskejä. Presidentti Joe Bidenin johdolla Yhdysvallat elvyttää talouttaan huikkeilla summilla ja koettaa rakentaa uudelleen läntistä liittoutumaa Kiinan vastaisissa toimissa. Kiina rea-

goi panostamalla valtavasti voimavaroja asemansa vahvistamiseen taloudellisesti, teknologisesti, poliittisesti ja sotilaallisesti. Samalla se pyrkii estämään läntisen liittouman muodostumista ja on valmis sanktioin rankaisemaan maita, jotka lähtevät seuraamaan Yhdysvaltoja Kiina-vastaisissa toimissa. Molemmat suurvallat vahvistavat omavaraisuuttaan, talouksien irtikytkentää toisistaan edistetään.

EU:lle tilanne on haastava. Se on hyvin riippuvainen sekä Yhdysvalloista että Kiinasta. Miten toimia niin, ettei joudu kummankaan sanktioiden kohteeksi?

Britannian ero ja liittokanslerin vaihtuminen Saksassa saattavat merkitä Ranskan painoarvon vahvistumista edelleen EU:n päätöksenteossa. Jäsenmaista juuri Ranska on ollut aktiivisin unionin strategisen autonomian kannattaja. Mitä kaikkea tämä käytännössä merkitsisi, on vielä avoinna. Voidaanko se saada aikaan lisäämättä protektionismia?

Kauppapolitiikassa EU on ainakin ollut suurvalta. Toivoa sopii, että se pyrkisi aktiivisesti puolustamaan ja kehittämään monenkeskistä sopimusjärjestelmää. Parasta olisi, jos EU saisi sekä Yhdysvallat että Kiinan sekä muitakin

keskeisiä maailmankaupan osapuolia yhteisiin neuvotteluihin WTO:n uudistamisesta siten, että kaikki voisivat sitoutua sen sääntöjen noudattamiseen. Kannattaa pysyä ytimessä

6. Pysyykö Suomi jatkossakin EU:n ytimessä?

Siihen kannattaisi pyrkiä. Se edellyttää aktiivisen ja ratkaisuhakuisen EU-politiikan noudattamista.

”Markkinatalous on vain työkalu hyvinvoinnin rakentamiseen.”

KOKOOMUS

Siksi

SYDÄN ON OIKEALLA.

SANOTAAN, ETTÄ KOKOOMUS puhuu aina taloudesta. Se saattaa olla totta. Mutta emme puhu siitä siksi, että numerot olisivat itsessään erityisen tärkeitä.

Ilman toimivaa taloutta ei ole hyvinvointia, eikä muutakaan inhimillistä, humaania, lämmintä ja vastuullista. Jos olet oikeasti heikoimpien

puolella, ajattele ja toimi kuin humaani oikeisto. Hyvän kierre ei synny toivomalla. Se syntyy tekemällä. Siksi sydän on oikealla.

Petteri Orpo
Kokoomuksen puheenjohtaja

KUUNTELE SYDÄNTÄSI, ÄÄNESTÄ KOKOOMUSTA: KOKOOMUS.FI/KUNTAVAALIT

Maksaja: Kansallinen Kokoomus rp

Kirjan ilta ensi kertaa verkossa

Venäjällä on systemaattinen tavoite maakaupoille Suomessa

TEKSTI Tapani Ruokanen | KUVA Stas Voronin | RUUTUKAAPPAUS Elias Irola

Kirjan illat peruutettiin niin monta kertaa menneellä kaudella, että huhtikuussa päätettiin järjestää ensi kertaa ilta verkossa. Aiheena oli Tuula Malinin kirja Putinin pihapiirissä – Venäjän suurvaltaoperaatiot Suomessa. Tietokirjailijan löydöt toivat esiin viime vuosien kuumat keskustelunaiheet, eikä hän silotellut sanomisiaan.

Toimittaja, tietokirjailija Tuula Malin näkee, että venäläisten maa- ja kiinteistökaupoissa on tavanomaista naapurimaan kansalaisten kiinnostusta hankkia lomapaikka Suomesta sekä suunniteltua ujuttautumista maahamme: Venäläiset ovat ostaneet maata ja kiinteistöjä Suomesta strategisten merireittien, puolustusvoimien kohteiden ja muutenkin huoltovarmuudelle oleellisten paikkojen ja reittien varrelta.

”Kysymys ei ole sattumasta vaan harkitusta toiminnasta”, Tuula Malin sanoo.

”Suomi on osa Venäjälle tärkeää turvallisuuspoliittista suojavyöhykettä ja etupiiriä. Tavallisen venäläisen keskiluokan loma-asuntojen lisäksi on tehty kauppoja Suomen maanpuolustuksen ja huoltovarmuuden keskeisissä kohteissa. Lisäksi on rahanpesua maa- ja kiinteistökauppojen avulla”, Malin sanoo.

Sinisilmäiset myyjät

Uutisissa näkyy silloin tällöin tarinoita ulkomaisista sijoittajista, jotka ovat tarjoamassa jollekin kehitysalueen kunnalle miljoonapanostusta – usein ajatuksena käynnistää massaturismia. Monet köyhät kunnat tarttuvat hanakasti tällaisiin puheisiin, mutta Tuula Malin varoittaa tutustuttuaan eri puolilla Suomea tällaisiin ”projekteihin”:

”Kaava oli usein samantapainen: venäläinen rahamies haluaa sijoittaa syrjäiseen kuntaan toteuttaakseen hienon liikeidean. Liiketoiminnallisesti tavoitteet ovat mieltä vailla, suunnitelmat satua alusta loppuun saakka”, Malin sanoo.

Malin on löytänyt yhteisen nimittäjän, syyn siihen, miksi tällaisia kauppoja tehdään. Ostetuilla palstoilla on tekemistä Suomen puolustuksen ja huoltovarmuuden kanssa.

”Venäjä vahvistaa etupiiriään ja luo suojavyöhykettä. Jopa useita raja-asemia on myyty venäläisille.”

Tosin Raatteen tien raja-aseman nykyiset omistajat eivät suostuneet myymään: ”Ei annettu talvisodassa eikä anneta nyt”, oli vastaus ostajalle.

Linja on tiukentunut

Osittain Malinin paljastusten seurauksena maankauppoja maanpuolustuksen ja huoltovarmuuden kannalta strategisissa kohteissa on ryhdytty rajoittamaan. Puolustusministeri Jussi Niinistö kävi 2015 vastahyökkäykseen ja edellytti perusteellista selvitystä maakaupoista huoltovarmuuden ja puolustuksen näkökulmasta. Laki valmisteltiin ja se tuli voimaan vuoden 2020 alussa.

Malin seurasi vuosien ajan tapausta, joka tuli pari vuotta sitten julkisuuteen: Poliisi teki akkiryynnäköns Airiston Helmeen, joka oli rakennettu täyteen järeitä

laitteita ja majoitustiloja, kuin miehityksen varalta.

”Siitä on kuitenkin varsin vaikeaa rakentaa oikeusjuttua, joka käsittelee varsinaista asiaa”, Malin arvioi.

”Meillä on avattu itse ulkomaalaisille, myös venäläisille, mahdollisuus ostaa omistukseensa Suomea – Venäjä ei puolestaan myy maata ulkomaalaisille, ei suomalaisillekaan.”

Osa hybridisodankäyntiä

Tuula Malin pitää toimintaa hybridisodan muotona, jossa sotatoimien kohteena oleva maa ei edes ymmärrä, millaisia vihamielisiä operaatioita siihen kohdistuu. Tämä malli toimi Ukrainassa ja erityisesti Krimillä, minne ilmestyi vihreitä miehiä, sotilaita ilman tunnuksia, ja he ottivat alueen Venäjän haltuun.

”Hybridisodassa kohdevaltio murskataan sisältä päin. Keinoina ovat propaganda, voitelu sekä aatteellisten ja yhteiskunnallisten ryhmien tukeminen. Voimapolitiikka tulee kuvaan vasta viimeisenä.”

Tuula Malinin tutkimustulokset ovat saaneet jotkut – sinisilmäisimmät? – nostelemaan kulmakarvoja, mutta tosiasiaksi jää, että venäläiset ovat ostelleet alueita puolustusvoimien harjoitusalueiden ja varuskuntien naapurista, varikoiden ja sotilaskenttien läheltä, ilmalvonta- ja lennonjohtojärjestelmien, sotilassalaisuuksien kupeesta.

Venäjä testaa Suomen valmiutta

Venäjä kypsytteli Suomea turvapaikanhakijoiden avulla 2015–2016, kun Sallan ja Raja-Joosepin rajanylityspaikoille kyyditettiin pari tuhatta turvapaikanhakijaa, ilman passia, vaikka he olivat asuneet vuosia Venäjällä. Tulijat olivat pää-

Kirjan ilta oli ensi kertaa verkossa. Tapani Ruokanen haastatteli Tuula Malinia Venäjän maakaupoista Suomessa. Keskustelua seurasi mm. Kari Mänty.

osin miehiä, taustalla Afganistan, Irak, Keski-Aasian entiset neuvostotasavallat. ”Suomea testattiin”, Tuula Malin sanoo.

”Maa- ja kiinteistökaupat ovat logistista valmistelua. Samaan ryhmään kuuluvat maa- ja aluesirajojen loukkaukset. Tietoa kerätään vastareaktioista, kulkureiteistä, asenteista...”

Varsin teräväsanainen kirjoittaja tekee selväksi, että meitä suomalaisia on huijattu.

Kirjan loppusanat ovat vakuuttavat:

”Suomella on hankalasta sijainnistaan huolimatta oikeus valita tiensä. Voimme päättää omista lähtökohdistamme, minne ja keiden kanssa kuljemme. Hyväksynnän kalastelu ajaa Suomen sivuraiteelle, joka johtaa umpikujaan. Päätösvaltaa ei ole syytä ulkoistaa eikä sanelultaan pidä alistua. Pelon laamaannuttama valtio toimii oman etunsa vastaisesti. Se lakkaa olemasta.”

Demilitarisoitu Ahvenanmaa on Suomen puolustuksen etulinja

TEKSTI Jukka Tarkka | KUVA Snazzymaps / Googlemaps

Suomessa melko yleisen käsityksen mukaan kansainvälisillä sopimuksilla vahvistettu Ahvenanmaan aseettomuus ja puolueettomuus ovat tuoneet rauhan ja turvallisuuden Itämerelle, Suomelle ja varsinkin Ahvenanmaalle.

Ahvenanmaalle on kuitenkin yli kahden vuosisadan aikana rakennettu neljä kertaa rannikkopuolustus- ja maataiste-luasemat. Ja neljä kertaa ne on tuhotu, ei taistelussa vaan diplomaattisella sopimuksella. Ahvenanmaa on runsaan puolentoista vuosisadan aikana julistettu kolme kertaa aseettomaksi ja kerran puolueettomaksi, mutta aina, kun Itämerellä on ollut jännitystä tai sotilaallista toimintaa, siellä on ollut sotaa käyvien valtioiden asevoimia ja sitä on linnoitettu.

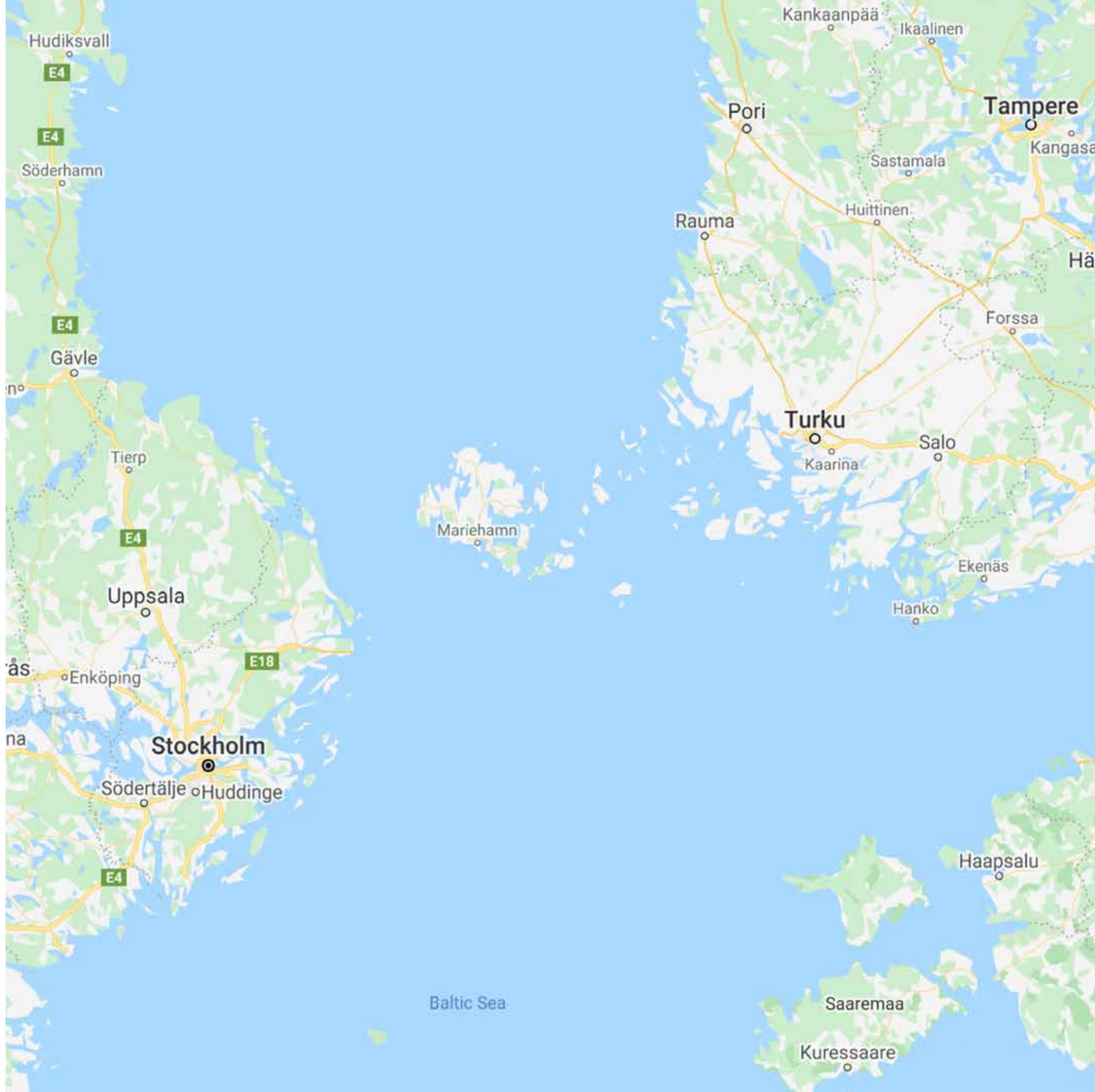
Puolueettomuuden sotahistoria

Krimin sodan päätteeksi 1856 – siis puolitoma vuosisataa sitten - tehdyn rauhansopimuksen liitettä on usein sanottu ensimmäiseksi Ahvenanmaan puolueettomuussopimukseksi, vaikka niin ei lue tässä dokumentissa. Se kielsi linnoitteiden rakentamisen tähän saaristoon. Se oli Krimin sodan voittajien vaatimus sodassa hävinneen Venäjän keisarille.

Aleksanteri II täsmensi, että lupaus sitoi häntä ja hänen seuraajiaan Venäjän

valtaistuimella. Sata vuotta sitten Romanovien dynastia ja Venäjän keisarikunta poistuivat maailmanhistoriasta. Samoin kävi toiselle tätä Venäjän keisarilta vaatineista dynastioista, kun Napoleon III:n johtama Ranskan toinen keisarikunta raukesi tappioon 1871 sodassa Saksaa vastaan. Mutta tästä kaikesta huolimatta Aleksanteri II:n lupaus 1856 käsitellään kuin se olisi edelleen käypää kansainvälistä oikeutta.

Ensimmäisen maailmansodan jälkeen 1921 – siis vuosisataa sitten - Genevessä tehty Ahvenanmaa-sopimus määritteli saariryhmän puolueettomaksi ja aseettomaksi. Sen allekirjoittivat Kansainliiton johtovaltiot ja Itämeren rantavaltiot, paitsi Neuvosto-Venäjä. Osa Geneven sopimuksen allekirjoittajista on kadonnut historian hämärään, jotkin niistä palasivat poliittiseen todellisuuteen ja muut jäivät unohduksiin. Kansainliiton piti päästä Ahvenanmaan puolueettomuuden loukkaajille asetettavista sanktioista, mutta se lamautui jo maailmasotien välisenä aikana ja on lopettanut toimintansa.

Tästä Geneven sopimuksen diplomaattisen rakenteen hajoamisesta olen esittänyt kirjassani sen johtopäätöksen, että olosuhteiden jyrkkä muutos on aiheuttanut Geneven Ahvenanmaa-sopimuksen raukeamisen. Perustelen tulokintaani Wienin sopimusoikeusneuvoston 1969 hyväksymän yleissopimuksen 62. artiklalla, joka siirsi tämän Rebus Sic Stantibus-periaatteen ikiaikaisesta tapoikeudesta sopimusoikeuden piiriin.

Aseettomuus ei tue puolueettomuutta

Ainoa Ahvenanmaan asemaa määrittävä kiistatta voimassa oleva sopimus on Neuvostoliiton syksyllä 1940 – siis talvisodan jälkeisenä syksynä - Suomelle sanelema Ahvenanmaa-sopimus. Se vaikenee puolueettomuudesta, mutta velvoittaa Suomen pitämään Ahvenanmaan aseistamattomana.

Suomi joutui suostumaan myös siihen, että Maarianhaminassa avatun Venäjän konsulaatin suojissa toimii sotilaallinen yksikkö, jonka tiedustelu-upseerit valvoivat, että sotaan liittyviä rakenteita ei ilmesty saarille.

Samaan aikaan, kun Neuvostoliitto saneli Suomelle tämän sopimustekstin, sen ylin sotilasjohto hyväksyi kolme sotasuunnitelmaa Itämerellä silloin mahdollisiksi arvioituihin tilanteisiin. Kaikkien näiden operaatioiden ensimmäisenä vaiheena oli maihinnousu Ahvenanmaalle. Sen onnistuminen oli varmistettu, kun Maarianhaminan konsulaatin herttaisessa suojeluksessa toimivat tiedustelijat olivat varmistamassa, että maihinnousujoukot eivät kohtaisi vastarintaa.

Tästä Neuvostoliiton konsulaatista tuli 1990-luvun alussa Venäjän konsulaatti, ja sillä on edelleen oikeus jatkaa alueen sotilaallista valvontaa. Suvereenin Suomen tasavallan valtialueeseen kuuluvan Ahvenanmaan aseettomuutta valvoo Venäjän federaation viranomainen. Suomen suvereniteetissa on Ahvenan-

maan kokoinen harmaa alue.

Puolueettomuus ei ole mikään hyvyyden henki, joka kansainvälisen diplomatian viisaasta tahdosta voisi asettua suojaamaan joitakin onnekkaita alueita ja ihmisiä, kuten ahvenanmaalaiset, ja monet suomalaisetkin taitavat vielä ajatella. Puolueettomuus tarkoittaa kansainvälisessä oikeudessa valtiollisen alueen oikeutta pysyä kriisitilanteissa sotatoimien ulkopuolella.

Ahvenanmaasta puhuttaessa puolueettomuutta ja aseettomuutta käsitellään usein rinnakkaisina ja toisiaan tukevin hyvyyden ilmentyminä. Käytännössä tapahtuu päinvastoin. Aseeton puolueettomuus luo tyhjiön, joka vetää puolensa aseellista voimaa, eivätkä diplomaattisten sopimusten artiklat pysty torjumaan sitä. Aseettomuus estää puolueettomuuden.

Puolueettomuuden voi varmistaa vain sitä puolustava voima, joka tekee puolueettoman aseellisen ahdistamisen vaikeaksi, kalliiksi ja hyödyttömäksi. Ahvenanmaa ei voi luottaa puolueettomuutensa säilymiseen sotilaallisen kriisin tai varsinkaan sodan oloissa, ellei se hyväksy sitä, että Suomi puolustaa sitä samalla tavalla kuin muutakin valtialuettaan. Näin tapahtui toisen maailmansodan aikana. Koska Suomi oli sotaa käyvä maa, Ahvenanmaa ei ollut puolueeton alue, mutta säästyi laajamittaisilta sotatoimilta.

Kauhun tasapaino Itämerellä

Ahvenanmaan ruotsinkielinen itsehallinto ja kulttuuri elävät omaa elämäänsä ja kukoistavat. Ne eivät aiheuta kenellekään ongelmia, vaan ovat Suomelle ylpeyden aihe. Maailman eri kolkilla kärvisteleville kielivähemmistöille se on kateuden kohde. Ahvenanmaan sotilaspoliittinen asema on sen itsehallinnosta erillinen ongelma, joka alkoi poltella uudestaan 1990-luvulta lähtien, kun Itämeren sotilaspoliittisen tilanne mullistui.

Pohjois-Euroopan sotilaallisen turvallisuuden polttopiste on siirtynyt dramaattisesti. Kylmän sodan aikana se oli Keski-Euroopassa Fuldan aukoksi sanotulla alueella. Silloin se oli Länsi- ja Itä-Saksan rajavyöhykettä. Naton ja Varsovan liiton panssariyhtymät olivat ryhmittyneet vastustusten Fuldan aukon vuoristosoliin. Osapuolten massiivinen tulivoima lukitsi asemat pysyvästi.

Kylmän sodan jälkeen supervaltojen kitkan polttopiste on siirtynyt Fuldan aukosta toistatuhatta kilometriä koilliseen Itämerelle. Tämä ulappa on nyt supervaltaintressien herkkää kosketuspintaa kuten Fuldan aukko kylmän sodan aikana.

Tämä siirtymä ei tapahtunut heti Neuvostoliiton romahtaessa. Se toteutui vähitellen ja vakiintui vasta 2010-luvun alkupuolella. Silloin Venäjän uusi hallinto oli varmistanut asemaansa Kremlissä. Se oli kaapannut kahdessa vuosikymmenessä neljältä lähialueensa valtiolta seitsemän hallintoyksikköä, joista kaksi se liitti valtialueeseensa ja otti muut sotilaalliseen hallintaansa. Se on hurja lista: Transnistria, Tšetšenia, Abhasia, Etelä-Ossetia, Krim, Donetsk, Luhansk. Tästä jatkumoksi kehittyneestä linjasta syntynyt jännite heijastui parintuhannen kilometrin päähän Itämeren alueen poliittiseen ilmapiiiriin. Ratkaiseva käänne oli Krimin kaappaus 2014 ja sen vastavaikutus lännessä. Yhdysvaltalaisen Rand-korporaation järjestämät sotapelit osoittivat, että Baltian lähialueilla hälytysvalmiudessa olevat Venäjän taisteluyhtymät ehtisivät vallata koko Baltian alueen paljon ennen kuin Nato pystyisi siirtämään alueelle sen puolustukseen riittävän voiman.

Naton reaktio tähän karuun havaintoon oli paluu perinteiseen aluepuolustusajatteluun. Se keskitti Viron, Latvian ja Liettuan alueille noin tuhannen taistelijan osastot ja aloitti Baltian alueen ilmavalvonnan. Nato veti vanhojen sotaoppien mukaisesti kartalle punaisen

viivan, ja se tarkoitti, että yhteen tällaiseen lipunnäyttöyksikköön kajoaminen aseellisesti saisi Naton reagoimaan koko voimallaan.

Venäjän aluekaappaukset lähinaapureiltaan ja Naton reagointi niihin johtivat sotilaalliset voimakeskukset törmäyskurssille Itämerellä. Venäjän sotavoiman kruununjalokivi tällä alueella on Kaliningrad, joka kuuluu Venäjän valtialueeseen, mutta niillä ei ole maa-yhteyttä. Nato-maiden joukot salpaavat Kaliningradiin huoltoyhteyksien kaikki reitit. Kaliningradin puolustus on Venäjälle yhtä epätoivoinen tehtävä kuin Baltian puolustus on Natolle.

Tästä ristikkäisten riskien verkostosta Itämerelle syntyy jännite, jossa Venäjän ja Naton etupiirit ovat päällekkäin, ja molempien sotilasmaantieteellinen asema on lähes toivoton. Itämerellä vallitsee paikallinen kauhun tasapaino. Molemmat osapuolet pitävät iskukykyssä huipussaan, mutta kumpikaan ei voi käyttää voimaansa, sillä myös vastapuolen iskukyky on täydessä terässä. Aseellisen yhteenoton tulos olisi katastrofi molemmille.

Itämeren puolustus

Kun lähialueella on tällainen viritys, se koskee Suomen lisäksi ja erityisesti Ahvenanmaata, ja vaikuttaa siksi dramaattisesti myös Ruotsin asemaan. Taas uusi lenkki siihen päättelyketjuun, jonka aloittivat Stalin ja Paasikivi Moskovassa 1939: Maantieteelle emme voi mitään.

Ruotsin ja Suomen yhteisenä etuna on, että mikään Suomenlahdella ja pohjoisella Itämerellä ei luo kummallekaan supervaltaintressille harhakuvitelmaa siitä, että ne pystyisivät nokkelalla yllätyksellä horjuttamaan paikallista kauhun tasapainoa omaksi edukseen.

Tässä kuviossa Ahvenanmaa ei ole enää Suomen turvallisuuden selustaa, kuten se oli vielä toisen maailmansodan ja kylmän sodan aikana. Suomen puolus-

tuksen pääongelma ei ole enää 1 300 kilometrin mittainen itänen maaraja. Se on nyt noin 500 kilometrin levyinen ulappa Suomenlahdella ja pohjoisella Itämerellä.

Sen kautta kulkevat länteen Suomen kulttuurisiteet, tietoliikenneyhteydet, ulkomaankauppa, politiikan ja kansalaisyhteisöjen vuorovaikutus sekä perheiden sukuyhteykset. Itämerellä avautuvat länsiyhteydet ovat Suomen kansallisen olemassaolon ydintä.

Ahvenanmaa on Suomen puolustuksen iso ongelma, mutta myös sen ilmeinen ratkaisu. Ahvenanmaan puolueettomuuden ja aseettomuuden varmistamiseen tarkoitettut sopimukset vuosilta 1856, 1921 ja 1940 eivät pystyneet tuottamaan tarkoitettua tulosta.

Nykyisessä kauhun tasapainon asetelmassa diplomaattisten tahdonilmausten kyky tuottaa turvallisuutta ovat erityisen heikot.

Suomen, Ahvenanmaan ja Ruotsin turvallisuusongelma ratkeaa nyt sillä, miten ne organisoivat puolustusyhteistyön keskenään ja Naton kanssa. Viime vuosikymmenellä Suomi on solminut Ruotsin ja kahdeksan Nato-maan kanssa puolustusyhteyssopimuksia ja aiempikäkirjoja ja harjoittelee jatkuvasti niiden kanssa puolustusyhteistyötä Itämerellä ja pohjoisessa. Kaiken tämän jälkeen Ruotsin ja Suomen Nato-jäsenyys ei ole mullistus van luonteva jatkumo. Tämän ongelman tärkeä taite koetaan ilmeisesti lähivuosina.

KESKITY KLUBIIN JA MUUHUN TÄRKEÄÄN. JÄTÄ ISÄNNÖINTI ISÄNNILLE.

Täyden palvelun Isännät huolehtii kiinteistönne hallinnosta, taloudesta, tekniikasta ja arvon kehittämisestä.

Pyydä tarjous: isannat.fi

Isännät Klubin vieressä:
Kansakoulukatu 5 B 14, 00100 Helsinki
Puh: 010 8383 400

 ISÄNNÄT OY
ISÄNNÖITSIJÄTOIMISTO

45 vuotta luotettavaa isännöintiä

ISA-auktorisoitu
isännöintiyriys

Mitä Venäjä hakee Ukrainasta?

TEKSTI Jaakko Savisaari

Vladimir Putinin johtaman Venäjän linja on jatkaa historiallista etupiirien ja puskurivyöhykkeiden rakentamista ja ylläpitoa. Venäjä kokee olevansa koko ajan uhattuna etenkin Naton suunnalta. Historian traumaan kuuluvat mongolien hyökkäys ja raaka miehitys 1200-luvun alussa, Napoleonin sotaretki Moskovaan 1800-luvun alussa ja Hitlerin hyökkäys 1941-1945.

Venäjä tarvitsee vaikutusvaltansa alla olevia etupiirejä puskurivyöhykkeiksi uusia uhkia vastaan. Varsovan Liiton purkautuminen Neuvostoliiton romahdettua ja Naton laajentuminen itään Puolaan ja Baltian maihin ovat olleet kova isku Venäjälle. Uhkana pidetyn Naton laajentuminen halutaan estää kaikin keinoin.

Etupiirijattelussa Ukraina on kaikkien keskeisin alue. Siksi todistamme nyt meneillään olevaa konfliktia. Valkovenäjän ja Moldovan-Transnistrian tilanne liittyy samaan teemaan. Kaukasus on myös merkittävä, siellä Venäjä painostaa Georgiaa ja turvaa etunsa Armeniassa ja Azerbaidzhanissa. Arktinen alue on etupiiri, josta Venäjä pitää kiinni pohjoisessa.

Venäjän vaikutusvalta perustuu sotilaallisen voiman käyttöön, sillä uhkaamiseen tai sen esittelyyn. Toissijaisesti vaikutusvalta perustuu fossiilisen energian ja raaka-aineiden vientiin. Ilmastomuutoksen vastaisen toiminnan seurauksena fossiilisen energian kysyntä vähenee ja sitä kautta pidemmällä tähtäimellä Venäjän vaikutusvalta ja talouden perusta kutistuu.

Venäjän ja Ukrainan yhteinen historia

Pohjolan viikingit tulivat 860-luvun alussa valloittamaan ja tekemään kaup-

paa itään ja etelään. Viikingit päätyivät hallitsemaan myös eteläistä Kiovaa, josta muodostui Kiovan Rus'n hallintokeskus. Kiovan Venäjältä ovat muodostuneet nykyukrainalaiset, venäläiset ja valkovenäläiset.

Kukoistava Kiova antautui idästä tulleille mongoleille 1240. Pahaisesta kauppapaikasta Moskovasta tuli valtan keskus. Metropoliitta Pjotr siirsi istuimensa Kiovaan Moskovaan 1325 tehden siitä uskonnollisen keskuksen. Moskovon suuriruhtinaan Dmitrin (myöhemmin Dmitri Donskoi, joka nimitettiin 1988 pyhimykseksi) joukot voittivat mongolien joukot Kulikovossa 1380. Moskovasta tuli Venäjän hallinnollinen pääkaupunki. Venäläiset omaksuivat mongolien tavan hallita: Absoluuttinen valta hallitsi absoluuttisella brutaaliudella vaatien absoluuttista alistumista.

Iivana III Suuri (hallitsija 1462-1505) vahvisti Moskovon asemaa ja kokosi muut ruhtinaskunnat sen alaisuuteen. Ottomaanien valloittettua Konstantinopolin 1453 Moskova julistautui kolmanneksi Roomaksi, ortodoksisen kristillisyyden viimeiseksi linnakkeeksi. Suuriruhtinas julistautui Itä-Rooman keisarikunnan perijäksi. Iivana Suuren pojanpoika Iivana IV (myöhemmin Julma, hallitsi 1533-1584) kruunautti itsensä ensimmäiseksi tsaariksi 1547, ortodoksisen uskon puolustajaksi ja välittäjäksi ihmisten ja Jumalan välillä. Maaorjuus virallistettiin. Hänen aikanaan Venäjä laajeni Keski-Aasiaan ja Siperiaan. Venäjältä tuli slaavilaisen sijasta monikansallinen valtakunta. Suuri osa nykyistä Länsi-Ukrainaa oli tuolloin Puolan hallinnassa.

Mihail Romanov (hallitsi 1613-1645) kruunattiin tsaariksi 1613.

Kartassa näkyvät Ukrainan poikkeustila-alueet. Moldovan ja Ukrainan rajalla katkoviivalla erotettu alue on venäläismielisten hallussa oleva Transnistria.

KUVA Matti Kiipula / Lehtikuva.

Romanovien dynastia hallitsi Venäjää vuoteen 1917. Tsaari oli autokraatti Jumalan tahdosta. Hallitsija oli yksi henkilö, johon kansa voi, ja sen pitää, turvautua monien vastustajien sitä saartaessa. Keisarinna Sofian aikana Venäjä solmi 1686 Puolan kanssa Ikuisen Rauhahan, jonka mukaan Kiova tuli osaksi Venäjää. Läntinen ja eteläinen Ukraina kuului Itävalta-Unkariin. Katariina II Suuren (hallitsi 1762-1796) aikana Krim ja Etelä-Ukraina liitettiin Venäjään 1783.

Ukrainan sosialistisesta neuvostotasavallasta tuli Neuvostoliiton perustajajäsen 1922, kun Neuvosto-Venäjältä muodostettiin liittovaltio. Toisen Maailmansodan seurauksena Ukrainan alue laajeni länteen, pääosin Puolan kustannuksella. Vuonna 1954 Krimin niemimaa liitettiin Ukrainaan.

Neuvostoliiton hajottua Ukraina itsenäistyi ja ETYJ:n alla 1994 solmimansa kansainvälisen sopimuksen mukaan se

luovutti alueellaan olevat ydinaseet Venäjälle ja liittyi ydinaseiden leviämisen estämissopimukseen. Samalla allekirjoittajamaat (mukaan lukien Venäjä) sitoutuivat takaamaan Ukrainan alueellisen koskemattomuuden ja muiden maiden puuttumattomuuden maan poliittiseen itsenäisyyteen.

Assosiaatiosopimus EU:n kanssa

2008 alkanut prosessi EU:n ja Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen solmimiseksi oli hankala, sillä Ukrainan ulkomaan kaupasta 1/3 käytiin EU:n kanssa ja 1/3 Venäjän kanssa.

EU edellytti Ukrainalta poliittisten vankien (mm Julia Timoshenkon) vaputtamista, talouden ja hallinnon uudistamista ja sitoutumista yhteisiin arvoihin ja oikeusvaltion periaatteisiin. Sopimus luonnosteltiin 2012. Helmikuussa 2013 EU edellytti, että Ukraina ei voi samanaikaisesti solmia tulliliittoa Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin kanssa.

Syyskuussa Ukrainan hallitus hyväksyi sopimustekstin ja parlamentti sitoutui säätämään tarvittavat lakiuudistukset.

Marraskuussa Ukrainan parlamentti päätti kuitenkin, että kaupasta tulisi sopia EU:n, Ukrainan ja Venäjän kesken. Marraskuun lopussa alkoivat euromaiden-mielenosoitukset. Venäjä pyrki estämään assosiaatiosopimuksen allekirjoittamisen. Presidentti Janukovits kieltäytyi allekirjoittamasta sopimusta ennen kuin Ukrainan intressit voitiin varmistaa. EU kieltäytyi antamasta kolmannelle osapuolelle (Venäjälle) veto-oikeutta.

Vallankumouksen jälkeen maaliskuussa 2014 parlamentti erotti Venäjä-mielisen presidentin. Väliaikaishallituksen pääministeri ja EU-johtajat hyväksyivät assosiaatiosopimuksen sisällön ja sopimus allekirjoitettiin virallisesti presidentinvaalien jälkeen kesäkuussa 2014. EU ratifioi sopimuksen 2017.

Viimeaikaiset tapahtumat

Ukraina on oleellinen osa Venäjän etupiirijattelua. Missään nimessä Ukraina ei saa liittyä Natoon.

Kevään 2014 vallankumouksen jälkeen Ukrainassa nousi valtaan länsimielinen hallinto. Tämä ei sopinut Venäjälle, se oli menettämässä kontrollin.

Heti Sotshin olympialaisten jälkeen Venäjä miehitti Krimin niemimaan ja liitti sen Venäjän Federaatioon maaliskuussa 2014.

Samaan aikaan levisi kapinamieliala itäisen Ukrainan venäläisemmistöisellä Donbassin alueella. Venäjä tuki kapinaa vapaaehtoisilla ja asevoimien joukoilla. Tilanne muuttui avoimeksi sodaksi Ukrainan ja kapinallisalueiden välillä huhtikuussa. Sota on vaatinut yli 14 000 uhria. Viime aikoina sota on kiihtynyt.

Venäjä keskitti maaliskuussa 2021 joukkoja ja raskasta taistelukalustoa Venäjän Ukrainan vastaiselle rajalle ja Krimin niemimaalle. Aseista osa ky-

keni ampumaan ydinaseita. Joukoilla oli merkittävä maihinnousu- ja maa-hanlaskukyky. Niitä siirrettiin eri puolilta Venäjää, jopa Siperiasta. Maihinnousualuksia siirrettiin Kaspianmereltä Krimille. Arvioiden mukaan joukkoja oli 100 000-150 000 (erään venäläisläusunnon mukaan jopa 300 000).

Länsimaat ilmoittivat tukevansa Ukrainaa, vaativat Venäjältä selitystä ja tilanteen rauhanomaista purkamista. Venäjä ilmoitti suhteellisen myöhään kyseessä olevan harjoituksen, joka päättyisi huhtikuun loppupuolella, jonka jälkeen joukot vetäytyisivät.

Mitä Venäjä tavoittelee?

Mitä Venäjä ja Putin sitten tavoittelivat? Moni tutkija ja poliitikko lännessä oli ymmällään.

Oliko tarkoitus vain painostaa Ukrainaa tekemään myönnytyksiä? Yhtenä mahdollisena skenaariona pidettiin hyökkäystä Dnepr-joelle, jonka veden virtaamisen kanavaa pitkin Krimille Ukraina oli lopettanut Krimin valtauksen jälkeen. Tämä on johtanut vakavaan vesipulaan Krimillä.

Mahdollinen tavoite saattoi myös olla Ukrainan eteläisten maakuntien valtaus historiallisen Novorossian alueen uudelleen muodostamiseksi Transnistrian ja Donbassin välille.

Pahimmillaan tavoitteena saattoi olla koko Ukrainan valtaaminen. Vai halusiko Venäjä siirtyä tilanteesta virallisesti Donbassin alueelle ”puolustamaan venäläisiä”? Kaikki vaihtoehdot ovat vain arvailuja, koska Venäjä ei ilmaissut mitään aikeistaan. Oliko sillä tarkka suunnitelma vai oliko se valmis käyttämään tilanteen mukaan avautuvia eri mahdollisuuksia?

Sotilaallinen hyökkäys Ukrainaan, rajattu tai laaja, tulisi Venäjälle kalliiksi niin sotilaallisesti kuin poliittisesti. Useat länsimaat ovat ilmaisseet vankkumattoman tukensa Ukrainalle, vaikka

Euroopan mailla ei ole ollut yhteistä linjaa. Mutta onko niillä keinoja oikeasti tukea Ukrainaa, jos tilanne kääntyy sotimiseksi? Länsi tukee Ukrainaa, mutta edellyttää Ukrainalta edelleen korrupti-on kitkemistä ja muita arvojen mukaisia toimia. Näitä Yhdysvaltojen ulkoministeri korosti vieraillessaan Kiovassa toukokuun alussa 2021.

Venäjä käy informaatioisotaa kiivaasti. Se etsii ja keksii Ukrainan ja Naton provokaatioita, joilla perustella ”venäläisten puolustamista” Ukrainassa. Kotiyleisöä on valmisteltu televisiossa jo sotaan.

Venäjä on nyt harjoitellut joukkojen keskittämistä Ukrainan rajoille, hankkinut tiedustelutietoa ja hionut logistiikkaa samalla tunnustellen lännen suhtautumista. Harjoituksen päätyttyä suuri osa suorituskykyisistä joukoista ja niiden raskas kalusto on ilmoituksen vastaisesti jätetty Ukrainan lähialueelle. Joukkojen uudelleen keskittäminen voi nyt tapahtua hyvinkin nopeasti tilanteen niin vaatiessa. Kriisi jatkuu ja estää Ukrainan Nato-jäsenyyden.

Timo Saranpää

matkailuyrittäjä, laskentatoimen kouluttaja, KTM
Hotelliyhtymän hallituksen jäsen, Suomen
Ekonomien ex-pj., klubilainen

- ✓ Helsingin vetovoiman puolesta
- ✓ Kokenut vaikuttaja, tuore kuntapoliitikko
- ✓ Palveluelinkeinon ymmärrystä ja uutta ajattelua valtuustoon

345

KOKOOMUS

www.timosaranpaa.fi
#UudetHelsingintekijät

OLEN EHDOLLA
HELSINGISSÄ.

MAKSETTU
MAINOS

Ilmavoimien lentokoulutuksessa tekoäly yhdistyy todelliseen ja virtuaaliseen ympäristöön

TEKSTI Lauri Suominen | KUVAT Puolustusvoimat

Ilmavoimat kehittää jatkuvasti uusia ja innovatiivisia menetelmiä lentokoulutuksessaan parhaiden mahdollisten oppimistulosten ja suorituskykyjen saavuttamiseksi. Keskeinen kehityssuunta on todellisen ja virtuaalisen ympäristön sekä tekoälyn yhdistävä Live, Virtual & Constructive (LVC) -koulutusympäristö. Pisimmälle tätä kehitystä on viety Hawk-suihkuharjoituskoneen koulutusjärjestelmässä, jossa LVC-ympäristöllä tuotetaan merkittävää lisäarvoa tulevien hävittäjäohjaajien koulutukselle. Samalla Hawk LVC toimii testilaboratoriona HX-monitoimihävittäjän ympärille rakentuvalla laajemmalle LVC-kokonaisuudelle.

Ilmavoimat kehittää LVC-koulutusympäristöjä kotimaassa yhdessä kumppaneidensa kanssa. Yksinkertaistettuna "Live" viittaa ilmassa harjoitteleviin lentokoneisiin tai maassa oleviin oikeisiin asejärjestelmiin. "Virtual" käsittää tyypillisesti maassa olevat ihmisen operoimat lento- tai asejärjestelmäsimulaattorit. "Constructive" puolestaan tarkoittaa yleisesti tietokoneiden tuottamia mahdollisimman realistisesti käyttäytyviä tekoälyn tai toiminta-algoritmien ohjaamia toimijoita, kuten esimerkiksi lentokoneita ja ilmatorjuntayksiköitä.

Tyypillisesti tietokoneavusteisuutta käytetään todennukaisen harjoitusvastustajan luomiseen, mutta konstruktiviset elementit voivat olla myös omia joukkoja tai esimerkiksi kolmannen osapuolen toimijoita. Live, Virtual & Constructive -elementit voidaan yhdistää samaan koulutusympäristöön harjoittelemaan tarpeen mukaan joko yhdessä rinnakkain tai toisiaan vastaan. Konstruktivistien lentokoneiden ja asejärjestelmien ominaisuuksia sekä käyttäytymistä on mahdollista muoka-

ta monipuolisesti. Näin voidaan luoda koulutustarpeen mukaan sellaisia harjoitustilanteita ja -ympäristöjä, joita ei ole mahdollista toteuttaa reaali maailmassa.

Uusia mahdollisuuksia kustannus-tehokkaasti

Hawk LVC -koulutusympäristön kehittäminen käynnistyi 2010-luvun puolivälissä, kun Hornetin MLU2-elinkaari-päivityksessä vapautuneet datalinkkiradiot integroitiin Hawk-kalustoon. Patrian kehittämä Hawk Link -järjestelmä mahdollistaa ilmassa lentävien Hawkien linkittämisen samaan operaatioon maassa olevien simulaattorien ja uhkageneraattorin kanssa. Kaikki ilmataisteluharjoituksen tapahtumat ja tuotteet, esimerkiksi koneiden sijainti- ja asejärjestelmätiedot, tallentuvat debriefing-järjestelmään. Harjoituksen kulku käydään yksityiskohtaisesti läpi lennon jälkeen.

LVC:n ansiosta koulutuksessa käytettävissä koneissa kyetään simuloimaan hävittäjän järjestelmiä, kuten tutkan ja asejärjestelmien toimintaa.

Tämän ansiosta Hawk-kalustolla voidaan harjoitella aiempaa tehokkaammin ja todennukaisemmin modernin ilmasodankäynnin kannalta keskeistä näköetäisyyden ulkopuolella (beyond visual range, BVR) tapahtuvaa toimintaa, joka haastaa ohjaajan tilannetietoisuuden. Näin taistelulentäjien koulutusta kyetään viemään entistä pidemmälle toteuttamalla jo lentokoulutuksen varhaiset vaiheet aiempaa realistisemmassa ja vaativammassa ympäristössä. Oppilaat ovat siis aiempaa valmiimpia siirtymään hävittäjän ohjaimiin. Järjestelmää ollaankin aktiivisesti kehitetty HX-aikakautta silmällä pitäen. HX-monitoimihävittäjä tulee asettamaan uudenlaisia haasteita ohjaajan tilanneymmärryksen muodostamiselle ja päätöksenteolle.

Erilaisia simulaattoreita on lentokoulutuksessa hyödynnetty meillä ja maailmalla jo hyvin pitkään. LVC-ympäristö antaa kuitenkin uudenlaista syvyyttä myös simulaattoreilla annettavalle koulutukselle. Jo pelkästään se, että simulaattoria lentävä lento-oppilas tietää harjoittelevansa samassa skenaariossa oi-

Tekoälyn avulla voidaan yhdistää todellinen harjoitus lentokoneen ohjaimissa ja simulaattorissa yhdeksi kokonaisuudeksi, jolloin harjoituksen tehokkuutta voidaan merkittävästi lisätä.

keiden koneiden kanssa, parantaa koulutuksen mielekkyyttä ja oppimistuloksia. Tietokoneiden tuottamat konstruktiiviset elementit puolestaan mahdollistavat koulutusympäristön laajentamisen ja monipuolistamisen.

LVC:tä hyödyntämällä lentotunneista saadaan mahdollisimman paljon irti. Käytännössä LVC:n avulla lentotunnit voidaan kohdentaa tehokkaasti koulutustavoitteiden saavuttamiseksi, ja vähentää oikealla koneella lennettävien

yksinkertaisten maalilentotehtävien määrää. Toisaalta LVC mahdollistaa aiempaa joustavammin jo Hawkeilla sellaisien taktiikoiden ja tekniikoiden koulutuksen, jotka aiemmin edellyttivät Hornet-kalustoa.

LVC korostuu tulevaisuuden lentokoulutuksessa

Tulevaisuudessa LVC:n rooli kasvaa entisestään kaikissa lentokoulutuksen

vaiheissa Grob-kalustolla annettavasta vaiheiden I ja II lentokoulutuksesta alkaen. HX-hankkeessa valittavan uuden monitoimihävittäjän suorituskykyjen realistinen kouluttaminen vaatii LVC-koulutusympäristön laaja-alaista hyödyntämistä. Tavoitteena on, että 2030-luvulla Ilmavoimien koulutuksesta suurin osa toteutetaan LVC-toiminnallisuuksia eri tavoin soveltavissa ympäristöissä.

Tulevassa HX-koulutusjärjestelmässä on tarkoitus hyödyntää hyviksi havaittuja menetelmiä nykyisestä lentokoulutusjärjestelmästä. HX-kaluston uudet mahdollisuudet ja vaatimukset huomioidaan lentokoulutusjärjestelmän kaikissa vaiheissa. Jatkuva kehitystyö mahdollistaa sujuvan kalustonvaihdon sekä HX-koulutuksen optimoinnin alusta alkaen mahdollisimman hyvin Ilmavoimien tarpeita vastaavaksi.

Laajennetun todellisuuden (extended reality, XR) teknologioiden kehittyminen tarjoaa uusia mahdollisuuksia parantaa koulutuksen mielekkyyttä ja oppimistuloksia sekä hyödyntää edistyneitä simulaattoreita ilmassa tapahtuvan koulutuksen ohessa. Myös pelillistäminen on mielenkiintoinen uusi avaus koulutuksen kehittämisessä uusia ohjaajasukupolvia kiinnostavalla tavalla. Myös tämän osalta on Ilmasotakoulussa Hawk-koulutuksen yhteydessä otettu ensi askeleet.

LVC:n hyödyntäminen on vasta alussa, mutta koulutuksen tulokset ovat olleet erittäin positiivisia. Tulevaisuutta ajatellen keskeistä on rakentaa kattava LVC-alusta, jonka tiedonsiirtokapasiteetti, salausratkaisut ja liitettävyydet ovat sellaisella tasolla, että samaan skenaarioon voidaan liittää laajasti eri toimijoita. Liitettävyydessä ja laajennettavuudessa on huomioitava myös kehittyvät ja jopa vielä tunnistamattomat teknologiat.

Kirjoittaja on hävittäjälentolaivue 41:n komentaja Ilmasotakoulussa.

sako
100
SINCE 1921

TULEVAISUUTTA RAKENTAMASSA

Kuluneen 100 vuoden aikana, Sakosta on tullut yksi maailman arvostetuimmista kivääri- ja patruunavalmistajista. Pitkä historiamme, maineemme ja laadukkaat tuotteemme pohjautuvat pohjoisen vaativiin olosuhteisiin ja henkilöstömme ainutlaatuisen osaamiseen. 20-luvun asesepiltä periytyneet tekemisen taidot yhdistettynä uusimpiin innovaatioihin vievät meidät pitkälle – seuraavaan 100 vuoteen. Yhdessä asiakkaidemme kanssa rakennamme tulevaisuutta.

SAKO

SAKO CARTRIDGES

TIKKA

Sako Ltd. is part of Beretta Group

Ilkka Suominen muokkasi kokoomuksesta valtionhoitajan

TEKSTI Janne Virkkunen | KUVAT Kristian Tervo / Nykypäivä

Ilkka Suominen (s.1939) valittiin kokoomuksen johtajaksi Seinäjoen puoluekokouksessa 1979 ja hän pysyi puheenjohtajana aina vuoteen 1991. Suomisen pitkäksi venähtänyt puheenjohtajakausi oli ajoittain myrskyisiä, mutta hänelle luontainen tasainen luonne ja omanlaisensa rationaalisuus piti miehen pinnalla myös vaikeina aikoina, joita niitäkin riitti yllin kyllin.

Tässä kirjoituksessa en tee selkoa Ilkka Suomisen elämästä, vaan rajoitun käsittelemään kokoomuksen ja siinä samassa tietenkin Suomisen historian muutamia taitekohtia, suhdetta Urho Kekkoseen ja siihen liittyen tapaan, miten kokoomuksesta kehittyi hallituspuolue ja valtionhoitaja.

Ilkka Suomisen merkitys kokoomuksessa on itse asiassa suurempi kuin miltä se nopeasti katsottuna näyttää. Olihan hän hallituksessa vain yhden nelivuotiskauden. Suomisen tärkein tehtävä kokoomusjohtajana oli katkaista puolueen 21 vuotta jatkunut taival oppositiossa ja sen hän myös teki, mutta siitä hieman myöhemmin. Kokoomuksesta kasvoi lopulta hyvin nopeasti valtionhoitajapuolue samaan tapaan kuin maalaisliitosta ensin ja sitten sosiaalidemokraateista 1970-luvulla.

Tohtori **Riku Keski-Rauska** on kirjoittanut erinomaisen kirjan Ilkka Suomisesta. ”Sinä osaat – sinä pystyt, Ilkka Suomisen elämä” on vuoden 2020 paras kirja suomalaisesta politiikasta. Suominen ei säästä itseään ja hän kertoo politiikasta kaikkine vivahteineen enemmän kuin suomalaisissa muistelmissa on tapana kertoa.

Keski-Rauskan kirjassa valottuu vahvasti eletty elämä eri vaiheissaan unohtamatta Suomisen elämän keskeisen tärkeää kiintopistettä rouva **Riitta Suomista** (1946-2015), jonka merkitys tapahtumien eri vaiheissa oli suuri.

Siksi on sääli, ettei korona päästänyt Ilkka Suomista ja Riku Keski-Rauskaa ääneen Klubin kirjan illassa, mutta senkin aika varmasti koittaa, kun korona joskus hellittää.

Holkeri ajoi läpi poikkeuslain

Harri Holkeri nousi kokoomuksen puheenjohtajaksi vuonna 1971 **Juha Rihtniemen** äkillisen kuoleman jälkeen. Holkeri avustajineen ryhtyi kääntämään historian pyörää uuteen suuntaan, kun piti ryhtyä rakentamaan suhteita valtansa huipulle päässeeseen presidentti **Urho Kekkoseen**. Ilkka Suominen alkoi noi-

hin aikoihin nousta esille Kokoomuksen nuorten liiton puheenjohtajana ja vuoden 1970 vaaleissa valittuna kansanedustajana ja yhtenä ns. remonttimiehenä. Heistä kuuluisin oli turkulainen kansanedustaja **Juha Vikatmaa**, jonka elämä katkesi 34-vuotiaana vuonna 1974.

Holkeri ajoi läpi kokoomuksessa Kekkosen poikkeuslain, jota myös ns. kansanrintamapuolueet tukivat. Poikkeuslaki otti todella koville, mutta sitä vastaan asetui lopulta vain pieni joukko kokoomuksen kansanedustajia. Vuonna 1978 kokoomus hyväksyi johdonmukaisesti Kekkosen viimeiseksi jääneen presidenttikauden. Hallituksen ovet eivät vielä 1979 vaaleissa auenneet, mutta viimeistään vuoden 1978 presidenttikausi poisti ns. yleiset syyt kokoomuksen hallitustieltä.

Harri Holkeri siirtyi Suomen pankin johtokuntaan ja Holkeri käytännössä valitsi Suomisen kokoomuksen puheenjohtajaksi. Herrojen välit olivat moitteettomassa kunnossa, eikä valintaa estänyt edes se, että Suominen ei ollut ollut kansanedustaja sitten vuoden 1975. Perheyriksen toimitusjohtajuus oli johtanut siihen, että Suominen oli jäänyt Nakkilaan. Suominen palasikin eduskuntaan vuoden 1983 vaaleissa.

Harri Holkerista oli tullut vuoden 1982 vaalien presidenttiehdokas ja kokoomuksesta oli tullut myös Moskovan silmissä kelvollinen puolue. Tässä tekivät urauurtavaa työtä sekä Rihtniemi että Holkeri, mutta pragmaattinen Suominen viimeisteli suhteet sellaisiksi, ettei Kremlin tarvinnut enää pitää kokoomusta oikeistolaisena mörkönä, jonka kanssa ei voi tehdä yhteistyötä. Suomen tärkeimmäksi yhteistyökumppaniksi Moskovan suuntaan tuli tiedustelumies **Felix Karasev**. Tämä oli ihmisenä kokonaan toista luokkaa kuin lähetystösihteeri **Valeri Shilov**, josta suojelupoliisi varoitti ja joka kulki kutsumanimellä sika-Shilov.

Ilkka Suominen katkaisi kokoomuksen 21 vuotta kestäneen oppositiotaipaleen.

Venäjä vakuuttui kokoomuksesta

Kokoomuksesta tuli vuonna 1978 Euroopan oikeistolaisten puolueiden internationaalinen EDU:n jäsen. Se sai nopeasti pilkkanimen musta internationaali erotukseksi sosiaalidemokraattien sosialistisesta internationaalista.

EDU on tärkeä linkki kokoomuksen Eurooppa-tielle. Tehtaankadun kuninkaantekijä **Viktor Vladimirov** kertaa kehityksestä paljastavasti. Vladimirov

kertoo muistelmissaan joutuneensa painutumaan EDU:n asioihin - tietenkin.

”**Keskustelin asiasta** Harri Holkerin kanssa hänen ollessaan jo Suomen pankin johtaja sekä puolueen puheenjohtajan Ilkka Suomisen ja eräiden muiden puolueen edustajien kanssa. Minulle esiteltiin EDU:n toimintavoitteet ja -periaatteet, kerrottiin kokoomuksen tämän järjestön puitteissa omaksumasta kannasta ja jopa näytet-

Ilkka Suominen rakensi hyvät suhteet Helmut Kohliin ja sitä kautta EEC:hen.

tiin joitakin puolueen johdon laatimia asiakirjojen luonnoksia, jotka liittyivät kokoomuksen osallistumiseen EDU:n toimintaan. Joissakin näistä asiakirjoista oli presidentti Kekkonen kädellä tehtyjä merkintöjä ja korjauksia.”

Vladimirov kertoi muistelmissaan tulleensa vakuuttuneeksi, ettei kokoomus aiheuta vaikeuksia eikä kokoomus millään muotoa aikunut irrottautua Suomen virallisesta ulkopoliittisesta linjasta. Oman laatuistaan suomettumista siis aivan kuten muissakin suurissa puolueissa vuorollaan.

Tie hallitukseen

Kokoomus oli kulkenut pitkän tien ja jäljellä oli vielä yksi ongelma eli kuinka päästä hallitukseen. **Kalevi Sorsa** jatkoi pääministerinä sen jälkeen, kun **Mauno Koivistosta** oli tullut tasavallan presidentti vuonna 1982. Vuoden 1983 vaaleissa kokoomus jäi vielä nuolemaan näppejään, mutta Suomen maaseudun puolue kelpuutettiin jo hallitukseen

yhdessä Sdp:n, keskustan, kansandemokraattien ja ruotsalaisten kanssa.

Sorsan hallitus ajautui **Paavo Väyrysen** tahtopolitiikan kanssa vaalikauden lopulla lähelle umpikujaa. Väyrysen mielessä olivat jälleen haaveet pääministeriydestä ja kangastuksena oli lopulta tasavallan presidentin paikka vuoden 1988 vaaleissa. Presidentin tehtävä oli ollut Väyrysen haaveena jo sekasortoisena vuonna 1981, ilmeisesti jo aikaisemmin.

Paavo Väyrysen poliittisena kummitsetänä oli Nokian toimitusjohtaja **Kari Kairamo**, joka perusti keskustelukerhon, johon tuli elinkeinoelämän johtajia ja Väyrynen. Tarkoituksena oli sujuvoittaa Väyrysen kuningastietä.

Ei ole aivan tiedossa, kuka kehitti lopulta idean porvarihallituksesta, josta tehtäisiin oikein kirjallinen sopimus. Sopimuksen allekirjoittivat Väyrynen, Ilkka Suominen ja **Christoffer Taxell**. Kyseessä oli lyhyt paperi, jossa puoluejohtajat sitoutuvat tekemään porvarihallituksen, jos ne saavat maaliskuun 1987 eduskuntavaaleissa enemmistön paikoista. Paperi jäi vuorineuvos **Casi-**

mir Ehrnroothin kassakaappiin ja on todennäköisesti hävitetty. Toinen sopimus tehtiin ennen vaaleja ja sen allekirjoittivat kaikkien porvaripuolueiden puheenjohtajat. Lopulta tehtiin vielä yksi sopimus vaalien jälkeen, jonka tarkoituksena oli nostaa Paavo Väyrynen eduskunnan puhemieheksi, jotta Väyrynen saisi hyvitystä siihen, että hän menetti pääministerin paikan. Hankkeesta ei tullut mitään.

Vaaleissa kokoomus sai todellisen suurvoiton ja nousi toiseksi suurimmaksi puolueeksi. Kaksi muuta kassakaappipuoluetta menestyivät nekin kohtuullisen hyvin. Sdp menetti 100 000 ääntä, mutta vaalimatematiikan vuoksi menetys oli vain vaivaisen yhden paikan verran.

Pelin piti olla viittä vaille valmis, mutta se ei ollutkaan. Presidentti Koivisto ei suostunut porvaripuolueiden sopimuksen tahdottomaksi noudattajaksi, vaan sai selkeän tiedon kokoomuksessa olevasta vahvasta sinipunahengestä ja halusta syrjäyttää Paavo Väyrynen. Silloin Koivisto tiesi, että sinipunavaihtoehto on realistinen ja sen toteuttajaksi hän halusi ja sai Harri Holkerin Suomen pankista.

Olin itse vakuuttunut vaalien jälkeen, että porvarihallitus on toteuttamista vaille valmis. Koivisto pystyi kuitenkin tietojensa pohjalta pelaamaan varman päälle ja sen kertoi Suomiselle myös Felix Karasev, joka paljasti, että porvarihallitusta ei tule, vaan tulee sosiaalidemokraattien ja kokoomuksen hallitus Harri Holkeri pääministerinä.

Suominen nieli kiukkunsa ja äänesti eduskuntaryhmässä yksin porvarihallitusta. Kokoomus taputti Holkerin pääministeriksi ja katkaisi näin puolueen 21-vuotisen taipaleen oppositiossa.

Muutama kysymys jää edelleen auki. Oliko Väyrysen pääministerin paikka porvarikoalitiolle päivän selvä, vaikka kokoomus oli selvästi suurempi kuin keskusta? Jättikö Suominen varmistamatta sen, että hän kuitenkin voisi olla mahdollinen pääministeri?

Suominen nieli käytännölliseen tapaan ylpeytensä ja siirtyi Holkerin hallituksen kauppaja- ja teollisuusministeriksi. Hän kuitenkin jätti itselleen idänkaupan, joka oli erikoinen ratkaisu, mutta jota hän piti hyvänä itselleen vanhojen idänsuhteiden johdosta. **Pertti Salolaiselle** jäi ulkomaankauppaministerin salkku, jolla oli myöhemmin todella paljon merkitystä.

Suominen rakensi hyvät suhteet sosiaalidemokraatteihin, erityisesti **Erkki Liikaseen**, mutta myös Kalevi Sorsaan. Harri Holkeri sai mennä eikä päässyt enää ministeriksi, vaikka yritti päästä **Esko Ahon** hallituksen ulkoministeriksi. Holkerin ja Suominen välit menivät poikki. Harrista oli tullut ”entinen veli”.

Suominen lähti jäähdyttelemään eduskunnan puhemieheksi. Pertti Salo-

laisesta tuli lyhytaikainen kokoomuksen puheenjohtaja ja **Sauli Niinistö** tuli kokoomuksen puheenjohtaja, kun Salolainen heitti pyyhkeen kehään.

Suomisen läheinen suhde Helmut Kohliin

Suomisen puheenjohtajakaudella tuli kuitenkin erityisesti esille yksi tärkeä asia. Suominen loi hyvät suhteet Saksan liittokansleriin Helmut Kohliin ja sillä oli merkittävä vaikutus paitsi kokoomukseen aivan erityisesti Suomen rakentaessa suhteitaan EEC:hen.

Saksa auttoi Suomea vaikeissa paikoissa ja britit sanoivatkin mielellään tuolloin, että suomalaisista on tullut englantia puhuvia saksalaisia. Siltä tuo vähän näyttikin.

Suominen siirtyi Alkon johtoon vuonna 1994 ja viihtyi siellä eläkeikänsä. Hän teki vielä yhden kauden 1999-2004 Euroopan parlamentissa ja siellä konservatiiviryhmän varapuheenjohtajana huolehtien silloinkin suhteista Saksan kärkihahmoihin.

Suomisen diplomityöksi tuli kokoomuksen kehittyminen valtionhoitaja-puolueeksi. Suominen ei sitä tietenkään ole tehnyt yksin vaan yhdessä muiden kanssa. Saavutus on merkittävä ja sen merkinä kokoomus istui hallituksessa 1897-2003 ja uudelleen 2007-2019. Hallitukseen se päätynee taas jossakin vaiheessa.

Loput kannattaa lukea Riku Keski-Rauskan kirjasta.

Nobelisti A.I. Virtanen oli johtava tiedemies ja idänpolitiikan arvostelija

TEKSTI Risto Ihmuotila | KUVAT U.A. Saarinen / Museovirasto

Artturi Ilmari Virtanen syntyi Helsingissä, mutta pian perhe muutti Viipuriin. Hän kävi Viipurin klassillisen lyseon, jossa vallitsi voimakas isänmaallinen henki. Se iskostui Virtaseen, jolla oli myös korkeat ihanteet.

Virtanen ei koskaan voinut hyväksyä kotikaupunkinsa luovuttamista Neuvostoliitolle. Hän ei muutenkaan voinut kerta kaikkiaan sietää tuota valtiota ja sen kanssa yhteistoiminnassa olevia poliitikkoja. AIV, kuten häntä usein kutsuttiin, suri koko sydämellään Karjalan, Baltian ja Itä-Euroopan kohtaloita. Kun

venäläiset halusivat tutustua nobelistin työhön ja laboratorioon, ei Virtanen koskaan halunnut itse olla paikalla, vaan antoi alaisensa hoitaa esittelyt.

Kun venäläiset halusivat tutustua nobelistin työhön ja laboratorioon, ei Virtanen koskaan halunnut itse olla paikalla, vaan antoi alaisensa hoitaa esittelyt.

Virtanen aloitti opintonsa vuonna 1913 Keisarillisessa Aleksanterin yliopistossa, kuten nimi tuolloin kuului. Kemia veti häntä puoleensa ja väitöskirja valmistui vauhdilla. Se käsitteli pinabiotiinihapon rakennetta ja sai korkean arvosanan. AIV itse totesi, ettei siinä ollut kovin paljon hurraamista.

Virtanen pyydettiin Valion laboratorioon vuonna 1919 ja kahden vuoden päästä hän oli jo tuon laitoksen johtaja 26-vuotiaana. Laboratorioista kasvoi sittemmin kemiantutkimusinstituutti, jolle rakennettiin komea talo Kalevankadulle. Vaikka Virtanen kutsuttiin vuonna 1931 Teknillisen korkeakoulun ja vuonna 1939 Helsingin

yliopiston professoriksi, hän piti työpaikkanaan Kalevankadun tiloja, joissa myös luennoi.

AIV ymmärsi jo nuorena kansainvälisyyden merkityksen tieteessä ja vieraili pitempiäkin aikoja mm. Sveitsissä ja Ruotsissa.

Suola pelasti voin, liuos heinän

1920-luvulla voin tuotanto Suomessa kasvoi ja voita vietiin suurehkoja määriä mm. Englantiin. Hitaan laivamatkan vuoksi voi oli määränpään saavuttuaan usein elintarvikkeeksi kelpaamatonta, josta seurasi suuria tappioita. Virtanen paneutui ongelmaan koko voimallaan ja huomasi, että kun suomalaisen happamahkan voin pH nostettiin puskuroivan suolan avulla 6,5-7 tasolle, makuvirheet hävisivät. Näin syntyi AIV-voisuola, joka patentoitiin, ja sen jälkeen suomalainen voi oli korkeassa kurssissa Englannissa. Vasta kymmenisen vuoden kuluttua Ruotsissa päästiin perille AIV-voisuolan salaisuudesta.

Virtasen kenties merkittävin keksintö oli AIV-rehu, joka oli huomattavana tekijänä vaikuttamassa hänen saavuttamaansa Nobel-palkintoon.

Virtasen kenties merkittävin keksintö oli AIV-rehu, joka oli huomattavana tekijänä vaikuttamassa hänen saavuttamaansa Nobel-palkintoon.

Suomessa oli säilötty tuoretta ruohoa ns. painorehumentelmällä, jossa rehu puristettiin painojen avulla kasaan tarkoitusta varten kaivettuihin suuriin maakuoppiin tai muihin soveltuviin paikkoihin. Painorehun suurena ongelmana oli kuitenkin voi-happokäyminen, mikä heikensi sekä rehun että maidon laatua. Virtanen keksi, että rehun happamuuden nopea alentaminen sopivilla hapoilla esti käymisen. Sittemmin käyttöön otettu happo eli ns. AIV-liuos oli suolahapon ja rikkihapon tietynlainen seos. Menetelmä levisi pian suomalaiseen maatalouteen ja oli isänmaallinen teko sekkin.

Jodi suolaan

1930-luvulla Virtanen kiinnostui kansanterveysongelmista. Häntä painoi nuorena kuolleiden neljän veljensä kohtalo, jonka hän arveli johtuneen A-vitamiinin puutteesta köyhässä lapsuuden perheessään. Virtanen suositteli maanviljelijöille AIV-rehun valmistuksen lisäämistä, jotta talvimaidossa olisi riittävästi A-vitamiinia. Yleinen kansantauti, etenkin Itä-Suomessa, oli struuma.

Tutkimuksiinsa perustuen Virtanen teki esityksen valtioneuvostolle pakollisesta jodin lisäämisestä ruokasuolaan. Tämä tapahtui 1950-luvun alussa, jonka jälkeen struuma hävisi Suomesta.

Sodan puhjettua Virtanen kohdisti koko tieteellisen osaamisensa isänmaan palvelukseen. Hän kehitti mm. polttopulloja panssarintorjuntaan, räjähdysaineita, puuspriiniä ja rehuhiivan val-

A. I. Virtanen (vas) nousi Valion laboratorion johtoon vain 26-vuotiaana.

mistusta, tuholaismyrkkijä ja erilaisia ravinnonsäilytysaineita. Vuoden 1942 ruokapulassa hän ryhtyi tutkimaan, voitaisiinko heinäjauhoa käyttää leivän valmistuksessa viljan korvikkeena. Heinäleipä, jota tarjottiin eräille ministereillekin, ei kuitenkaan ihmisen suolistossa ottanut sulaakseen.

Nobel-palkinto

Suomen Akatemia perustettiin vuonna 1948 ja Virtasesta tuli itseoikeutetusti sen ensimmäinen esimies. Hänen aloitteestaan Akatemia ehdotti mm. atomienergieneuvottelukunnan ja valtion ravitsemusneuvottelukunnan perustamista. Nämä kummatkin isän-

Virtasen tärkeimmän keksinnöt olivat hänen nimikirjaimiaan kantavat AIV-suola ja AIV-rehu.

maalle tärkeitä asioita käsittelevät elimet ovat edelleen olemassa.

Virtasen uran huippusaavutus oli tietenkin Nobel-palkinto, joka myönnettiin 15. marraskuuta vuonna 1945. Sama päivä oli Suomessa uhkaava ja pahaenteinen, kun Säätytalolla oli alkanut sotasyllisyysoikeudenkäynti. Kansainvälisesti tunnetun palkinnon myöntö, joka yhdellä iskulla teki Suomen tiedettä tunnetuksi ympäri maailman, oli kansallemme tässä vaarallisessa tilanteessa rohkaiseva tapahtuma.

Idänpolitiikan vastustaja

Virtanen oli luonteeltaan oikopäinen ja mielipiteiltään ehdoton. Siksi hän tuli pamauttaneeksi poliittisia kannanottoja, jotka herättivät kauhua sodanjälkeisissä päättäjissä. Nobel-juhlaan liittyvällä sanomalehtimiesvastaanotolla Virtanen tuli tokaiseeksi, että Karjala tulee palauttaa takaisin Suomelle. Lausuma levisi tietysti seuraavan päivän otsikoihin muuallakin kuin Suomessa.

Virtanen sattui samaan laivaan, jolla

ulkoministeri Carl Enckell ja ministeri Vihtori Vesterinen matkustivat Pariisiin allekirjoittamaan rauhansopimusta. AIV kehotti ministereitä palaamaan kotiin allekirjoittamatta noin huonoa sopimusta. Presidentti J.K. Paasikivi ärsyyntyi tästä ja kirjoitti päiväkirjaansa: ”Tämä on hirmuista lapsellisuutta, Virtanen ei ymmärrä mitään politiikasta.” Myös Urho Kekkosen idänpolitiikkaa Virtanen arvosteli reippaasti ja kutsui sitä kaltevan linjan politiikaksi, jolla oli vain yksi suunta – alaspäin.

Virtasen mielipiteet huolettivat valtakunnan johtoa koko 1950- ja 1960-lukujen ajan. Tästä huolimatta kokoomus yritti saada häntä presidenttiehdokkaaksi 1956. Virtanen kieltäytyi – onneksi. Hänen poliittiset kannanottonsa saattoivat olla osasyynä presidentti Kekkosen nuivaan suhtautumiseen vanhaa Suomen Akatemiaa kohtaan, jonka hän sitten lakkauttikin.

A.I. Virtanen on kiistatta eräs näkyvimpiä ja merkittävimpiä suomalaisia tiedemiehiä kautta aikojen.

A.I. Virtanen on kiistatta eräs näkyvimpiä ja merkittävimpiä suomalaisia tiedemiehiä kautta aikojen. Kun kansalaisilta kysytään gallupeissa kantaa Suomen huomattavimmasta tutkijasta, saa Virtanen edelleenkin ylivoimaisen ykkösjan, eikä syyttä. Paitsi Nobel-palkintoa, hänellä oli yli 1300 tieteellistä julkaisua. Kaikkiaan 44 Virtasen oppilasta väitteli tohtoriksi. Melkein kaikki seuraavan sukupolven professorit biokemiassa, ravitsemustieteessä, lääketieteellisessä kemiassa, radiokemiassa ja lähialoilla olivat hänen oppilaitaan. Näin kuuluisa nobelisti teki kotimaataan tunnetuksi ympäri maailman.

Kuva: Mikko Mäntymäki

”Vireyttä aivoille Fosfoser® Memory -muistikapseleilla.”
SUOSITTELEN

Aira Samulin
Aira Samulin

Fosfoser® Memory Vahva muistikapseli

Fosfoser® Memory sisältää vaikuttavana aineena soijaperäistä fosfatidylseriiniä. Iän myötä sen määrä vähenee aivoissa. Fosfoser Memory -ravintolisällä täydennetään elimistön fosfatidylseriinitasoa. Valmistetta suositellaan erityisesti ikääntyville, opiskelijoille ja keskittymistä vaativan työn tekijöille.

Fosfoser® Memory -kapselit on vakioitu fosfatidylseriinin ja fosfatidihapon suhteen. Yksi kapseli sisältää 480 mg soijafosfolipidejä, joista 100 mg fosfatidylseriiniä ja 100 mg fosfatidihappoa.

Hankintatukku Oy
www.hankintatukku.fi

Terveyskaupoista,
-osastoilta ja aptekeista.

Tutkittua suomalaisen lääketehaan laatua

Uuden sukupolven johtaja autokaupan suuressa murroksessa

TEKSTI ja KUVAT Matti Karhu

Keväällä 2021 autokauppa elää historiansa suurimman käänteen aikaa. Autojen päästörajat kiristyivät merkittävästi vuoden alussa. Se on jo nyt muuttanut tarjolla olevien automallien markkinat ja kuluttajien käyttäytymisen.

Samalla koko ala hakee uusia toimintatapoja koronapandemian aiheuttaman markkinahäiriön jälkeen. Autoklusterin liikevaihto Suomessa on yli 20 miljardia euroa ja ala työllistää 30 000 ihmistä.

”Vaikka viime vuoden myynnin romahduksesta on toivuttu hyvin, reaalityalouden vaurioiden korjaaminen kestää vuosia”, sanoo LänsiAuton toimitusjohtaja Tommi Köninki.

”Nyt eletään edelleen poikkeustilannetta rajoitustoimien ja voimakkaan elvytyksen vuoksi, emmekä tiedä, miten tämä kaikki todella vaikuttaa yhteiskuntaan ja ihmisiin.”

Tommi Köninki katsoo tulevaisuuteen pitkällä perspektiivillä, sillä hän on itse vielä nuori, 34-vuotias. Hänellä on siis näkymää työuralla ja omissa elämässään usean vuosikymmenen ajalle eteenpäin.

Nuori konkari

Köninki on kuitenkin jo konkari yhtiössään ja koko toimialalla. Hänestä tuli

LänsiAuton toimitusjohtaja 28-vuotiaana. Jo sitä ennen hän työskenteli yhtiön talousjohtajana. LänsiAuton omistaa Laineen yrittäjäperhe, jolla on myös tukkukauppaa ja sijoitustoimintaa. Köninki aloitti perheen yritysten palveluksessa 17-vuotiaana koululaisena kesätöissä varastohommissa. Nyt hän on toimitusjohtajan tehtävänsä lisäksi myös LänsiAuton hallituksessa ja yhtiön osakas.

Talouselämä-lehti on valinnut hänet kahdesti kärkeen nuorten tulevaisuudentekijöiden listalla, jossa esitellään alle 35-vuotiaita menestyjiä.

LänsiAuto on Suomen suurimpia ja vakavaraisimpia autojen jälleenmyyjiä. Yhtiö työllistää noin 450 autoalan ammattilaista yhdeksässä kaupungissa. Se tuo maahan Opel-merkkiä ja harjoittaa laajaa korjaus- ja huoltotoimintaa.

Käytetyt pelastivat

Koronapandemia iski koko toimialaan ankarasti. Köninki pudistelee päätään, kun hän listaa vuoden 2020 tapahtumia.

”LänsiAutolle 2010-luku oli vahvan kasvun aikaa. Koronapandemian iskiessä Suomeen maaliskuussa 2020 tilanne muuttui hetkessä hyvin haastavaksi.”

Edessä oli yhtäaikaan kysyntä- ja tarjontas-hokki. Ihmiset ja yritykset lakkasivat ostamasta uusia autoja. Autojen valmistajat joutuivat vaikeuksiin, koska globaalit tuotantoketjut romahtivat. Rajoitukset sulki tehtaita, komponenttien pula pysäytti tuotantolinjat, logistiikka jumiutui, kaikki näytti epävarmalta.

”Viime vuoden toinen neljännes oli vaikein. Myynti romahti huhti-toukokuussa pahimpina viikkoina jopa 70 prosenttia. Kysyntä ja tarjonta palautuivat osittain kesällä, mutta täysin normaaliin emme ole palanneet vielä. Esimerkiksi uusien autojen tuotannossa joillakin merkeillä on edelleen haasteita”, Köninki kuvailee liiketoiminnan tilannetta.

”Onneksi käytettyjen autojen kauppa kärsi pandemiasta paljon vähemmän, samoin autojen huolto ja korjaaminen on vähemmän suhdanneherkkää. Meilläkin noin kaksi kolmannesta henkilöstöstä työskentelee jälkimarkkinoinnissa, mikä pehmensi iskua.”

Lopulta LänsiAuton liikevaihto laski edellisvuoden 380 miljoonasta eurosta viime vuoden 309 miljoonaan, mutta toiminta pysyi kannattavana. Vuodelle 2021 Köninki ennakoii noin 350 miljoonan liikevaihtoa ja selvästi plusmerkkistä

tulosta, vaikka uusien autojen myynti on edelleen jopa 15 prosenttia alle vuoden 2019 tason.

Ihmiset ovat vähentäneet liikkumistaan. Etätyöt ovat vähentäneet työmatkoja, eikä lapsia kuljeteta harrastuksiin. Tämä näkyy selvästi jopa vakuutusyhtiöiden autovahinkomäärissä.

Tommi Köninki uskoo, että pandemian aikana on syntynyt jonkin verran patoutunutta tarvetta, joka purkautuu virkistää autojen myyntiä sitten, kun rajoitukset ja tuotantohäiriöt saadaan kuntoon. Mutta kuluttajien käyttäytyminen on jo muuttunut: Useimmat autokaupat tehdään tai ainakin aloitetaan nykyisin sähköisesti. Se edellyttää myyjien kouluttamista ja kaupan järjestelmien uusimista. Köninki kertoo, että tämä työ on aloitettu vauhdilla ja tulokset ovat lupaavia.

Teknologian murroksessa

Autokauppaa ravistelee kuitenkin vielä koronapandemiaa suurempi muutos. Me elämme teknologian murrosvaiheessa, jonka sysäsi liikkeelle Euroopan unionin poliittinen päätös liikenteen päästörajoitusten toimeenpanosta.

Sääntely asettaa kovat rajat hiilidioksidipäästöille. Uusien henkilöautojen päästöraja on ollut 95 grammaa kilometriltä tämän vuoden alusta lähtien. Vuonna 2025 tavoite kiristyy 81 grammaan ja siitä viisi vuotta myöhemmin 59 grammaan. Päästörajat on määrätty autojen valmistajille. Jos ne ylittyvät, valmistaja joutuu maksamaan sakkoa jokaisesta grammasta. Kun tämä sakko kerrotaan Euroopassa rekisteröityjen autojen määrällä, loppulasku nousee nopeasti satoihin miljooniin euroihin autotehdasta kohti.

Tämä on pannut autonvalmistajiin liikettä. Alkuvuoden 2021 aikana markkinoille on tulvinut sähkömoottorilla varustettuja autoja, joko täyssähkö- tai hybridimalleina. Tommi Köninki kuvaa tilanteen omasta yrityksestään:

Autokauppa käy yhtä historiansa suurinta murrosta, kun ollaan siirtymässä sähköisiin voimanlähteisiin, Tommi Köninki sanoo.

”Viime vuoden alussa meillä ei ollut yhtään ladattavaa Opelä myynnissä. Nyt on pikkubussi, pakettiauto, isompi maasturi, pikkuauto ja pieni maasturi. Alkuvuonna 2021 uusista rekisteröidyistä autoista jo 30 prosenttia on täyssähkö- tai hybridautoja. Kaikilla valmistajilla on suunniteltu sama tilanne. Markkina on muuttunut lyhyessä ajassa peruuttamattomasti.”

Suomi on kuitenkin Euroopassa ainutlaatuinen tapaus. Useimmissa muissa maissa tukeudutaan EU:n ratkaisuun, jossa päästörajojen ylitysten sanktiot kohdistuvat valmistajaan. Päästönumeroilla voi olla vaikutuksia korkeintaan vuosittaisiin käyttömaksuihin. Suomessa kohteena on selkeästi myös auton ostaja: Uutta autoa verotetaan päästöjen mukaan sekä rekisteröinnin yhteydessä että käytön aikana.

Tämä ohjaa hyvin voimakkaasti suomalaista kuluttajaa ostamaan vähäpäästöisiä autoja. Pienten autojen kohdalla verohelpotus ei vielä riitä tekemään ladattavasta autosta bensiniikäyttöistä edullisempaa hankintaa, koska sähkö- ja akkuteknologia on edelleen kallista.

Verotus suosii ladattavia arvoautoja

”Vähänkään arvokkaammissa autoissa tilanne on päinvastainen: Ladattava auto voi olla pienemmän autoveron vuoksi samanhintainen tai jopa tuntuvasti halvempi hankinta kuin vastaava bensini- tai dieseliäkäyttöinen. Ei siis ihme, että Suomessa useimmat arvokkaat autot myydään nyt latausversioina. Suomessa ladattavan auton ostaminen on suhteessa halvempaa kuin missään muualla Euroopassa, juuri tämän veroratkaisun vuoksi.”

Ladattavien autojen esiinmarssi on nyt alkanut. Jonkin verran vauhtia hidastaa kuluttajien epävarmuus: kuinka pitkän matkan lataus riittää, löytyykö matkan varrelta latauspistokkeita, onko akkuteknologia varmasti luotettavaa, kannattaako juuri nyt investoida kalliiseen sähköauttoon, vai odottaa hintojen laskua?

Autojen valmistajilta tämä vaatii valtavia investointeja. Jakeluketjut menevät uusiksi kaikkialla. Epävarmuustekijöitä on. Autoalan yleinen käsitys on, että kä-

sillä on haastavin aika koko teollisuuden-
alan historiassa.

Köninki ennakoii suuria muutoksia
Suomen autokaupan rakenteelle, maahan-
tuonnille, jakeluportaalille ja tehokkuutta
lisäävien järjestelmien kehittämiseksi.

”Tärkeintä on kuitenkin suuri kuva:
Liikenteen päästöjen vähentäminen ja
energiatehokkuus on kaikella tavalla
hyvä ja kannatettava asia. Olemme
nähtäneet vasta alkuvaiheen päästövähennysten aikaansaamista muutoksista
autoiluun”, Köninki huomauttaa.

Päästöttömyys on kilpailuetu

Kuluttajat saattavat pian vaatia, että
verkkokaupan toimitukset tuodaan heil-
le päästöttömällä sähköpakettiautolla.
Taksiyrittäjät voivat saada kilpailuetua,
jos ne voivat tarjota päästötöntä kyytiä
asiakkailleen.

Jo nyt Suomen valtion hankintaor-
ganisaatio Hansel antaa kilpailutuksessa
lisäpisteitä sellaisille autojen toimittajil-
le, jotka pystyvät tarjoamaan nollapää-
stöisiä ajoneuvoja. Kun Kela kilpailuttaa
taksiajoja, päästöt ovat tulevaisuudessa

todennäköisesti tärkeä arviointikohde.
Autovuokraamot ovat myös kiinnostu-
neita sähköautoista, koska se on niiden
asiakkaille kasvavassa määrin tärkeä va-
lintaperuste.

Tommi Köninki elää autoalan mur-
rosvaihetta innostuneena, koska tilanne
antaa mahdollisuuksia tehdä rohkeita
ratkaisuja.

Liikunta

Klubin kesäjumppa

TEKSTI Tuire Ruokosuo | KUVAT Pauli Ruokosuo

Maanantain ja keskiviikon aamujummat jäävät tauolle kesäkuun
lopussa. Tässä on sinulle ohjeet, joilla voit pitää kuntoa yllä kesällä.
Osa liikkeistä on tuttuja yhteisistä aamuista. Nämä liikkeet sopivat
kaikille, vaikka et olisi osallistunut yhteenkään jumppaan aikaisemmin.

MARSSI

- Seiso ryhdikkäästi.
- Työnnä polvea pitkälle eteen. Lantio pysyy hartioiden alla.
- Tee käsillä isoja liikkeitä.
- Vaihtele tempoa. Tee välillä hitaasti ja työnnä polvea mahdollisimman pitkälle eteen ja välillä reippaasti niin, että pulssi nousee.

KYYKKY

- Seiso hieman lantiota leveämmässä haara-
asennossa. Jalkaterät joko suoraan eteenpäin tai
pienessä ulkokierrossa.
- Lantio lähtee taakse ja alas. Tarkkaile liikkeen
aikana, että polvet pysyvät samaan suuntaan
kun jalkaterät. Lantio jatkaa liikettä eteen, kun
nousee ylös. Polvet pysyvät paikoillaan.
- Liike loppuu perusasentoon, jossa lantio ja
hartiat ovat päällekkäin.

#ihanaHelsinki:

- Keskustan palvelut turvattava
- Viihtyisää asumista ja omaleimaisuutta
Helsinkiin
- Kansainvälisyyttä kielitaidolla ja
osaamisella

Fil. maist. MBA

Hanna-Leena Hemming

Poikkeuksellisen kokenut:

- kansanedustaja
- maakuntavaltuutettu
- järjestöjohtaja
- yhteiskuntasuhdejohtaja
- kieltenopettaja
- yrittäjä
- 5 lapsen äiti

270

www.hannaleenahemming.fi

KOKOUMUS
HELSINKI

Hanna-Leena Hemmingin tukiyhdistys

HEILURI

- Tukijalan jalkaterä on suoraan eteenpäin ja polvi on hieman koukussa.
- Heiluta toista alaraajaa eteen ja taakse. Anna käsien myötäillä liikettä.
- Jos tasapaino on haasteellinen, ota kädellä kevyesti tukea.

TASAPAINOLIIKE

- Seiso yhdellä jalalla. Tukijalan jalkaterä on eteenpäin ja polvi on hieman koukussa.
- Kallista ylävartalo sivulle. Pidä hartiat ja kasvot rentoina. Toinen yläraaja roikkuu alhaalla rentona ja toinen pysyy ylhäällä.
- Saat lisää haastetta, kun kallistat pään sivulle.

RANGAN OJENNUS

- Seiso kapeassa haara-asennossa. Vie kädet ristiin ja käännä kämmenet pois päin. Kippaa lantio alle ja pidä lanneranka suorana.
- Työnnä kämmeniä pois päin ja nosta kädet ylös. Hartiat pysyvät alhaalla ja selkä suorana koko liikkeen ajan.
- Tuo siitä kädet päähän kiinni ja laske kynärpäät alas.

POHKEEN VENYTYS

- Nouse portaan, kiven tai kannon päälle. Toinen jalka on tukevasti hieman edessä, jotta tässä liikkeessä ei tarvitse tasapainoilla. Voit ottaa myös kädellä tukea.
- Anna venyvän puolen kantapään tulla reunan yli ja painua alas. Ojenna voimakkaasti myös polvea, niin saat venytyksestä tehokkaan.

PAKARAN VENYTYS

- Nosta jalka ylös, anna polven kiertyä sivulle alas.
- Tukijalan varpaat kiertyvät sisään päin. Kallista ylävartaloa alas.

PUNNERRUS

- Seiso seinää tai muuta tukea vasten. Jalkaterät ovat suoraan eteenpäin.
- Kippaa lantio alle, ojenna lanneranka ja punnerra alas. Pidä selkä suorana koko liikkeen ajan.
- Pidä kaularanka muun rangan jatkona, vedä leukaa sisään ja työnnä takaraivoa taakse.

REIDEN TAKAOSAN VENYTYS

- Istu penkin reunalla tai sängyn laidalla.
- Toinen jalka on tukevasti maassa, toinen on suorana ylhäällä.
- Kallista ylävartaloa eteen.

In memoriam Paul Jaavamo

Paul Jaavamo syntyi Helsingissä 1946 ja kuoli maaliskuussa 2021. Hänen musiikkiuransa alkoi kotikylän Käpylän musiikkiopistossa Leo Holvan ohjauksessa ja jatkui Helsingin Musiikkiopiston kautta Sibelius-Akatemiaan. Siellä hänen opettajinaan olivat mm. Lauri Ojala ja Jussi Jalas.

Opiskelun ohella Paul soitti Helsingin Tuomiokirkon puhallinorkesterissa ja Seppo Rannikon vetämässä Radion studio-orkesterissa. Lisää kokemusta ja tienestää Paul keräsi Oulunkylän Yhteiskoulun trumpetinsoiton opettajana ja Kullervo Linnan 14 soittajan orkesterissa, joka esiintyi säännöllisesti Kulttuuritalolla.

Jussi Jalaksen antamien suositusten avittamana Paul pääsi Poliisioittokuntaan ja aloitti samalla liikennepoliisin uran. Trumpetistin, poliisin ja nuotinkirjoittajan ura kesti 33 vuotta.

Poliisivoimien rinnalla Paul jatkoi myös muissa orkestereissa: Riihimäen rautatieläisten soittokunta, Eino 'Eikka' Virtasen orkesteri, Mainos-TV:n studio-orkesteri, Rauno Lehtisen salonki-orkesteri, Nurmijärven puhallinorkesteri ja Kellokosken VPK:n soittokunta.

Helsingin kaupunginteatterissa Paul oli mukana mm. suosituissa Oklahoma- (1973-74) ja Teatterilaiva-musikaaleissa (1980-1982)

Vuonna 2000 Paul rakensi uuden omakotitalon Järvenpäähän. Siellä hän asui vaimonsa kanssa elämänsä loppuun saakka. Se on kotina myös hänen yli 5000 kappaleen nuottikokoelmalleen, joka kattaa lukuisia täydellisiä orkesterisettejä kansioineen, suurin osa Paulin itse puhtaaksi kirjoittamia.

Vuoden 2001 jälkeen Paul toimi edelleen eläkeläisenä mm Riihimäen Työväenyhdistyksen soittokunnan kapellimestarina.

Vuonna 2005 Hannu Sihvonen pyysi Paulia mukaan Klubin toimintaan. Paulista tuli Klubin taiteilijajäsen, puhallinorkesterin kapellimestari ja sen lead-trumpetisti. Paulin tukemana puhallinorkesteri on pystynyt kehittymään ja tarjoamaan monipuolista musiikkia Klubin tarpeisiin.

Tasavallan Presidentti myönsi Paul Jaavamolle Director Musices arvonimen 5.12.2008.

Suomen Puhallinorkesteriliitto SPOL myönsi Paulille kultaisen erikoisansiomerkinsä 2017 osoituksena Paulin jo yli 40 vuotta kestäneestä erityisen merkittävästä panoksesta suomalaisen puhallinmusiikin ja orkesteritoiminnan puolesta.

Helsingin Suomalaisen Klubin Kunniakapellimestarin arvon hän sai marraskuussa 2020.

Kolumni

Koronalla saattaa olla pitkä häntä

Suomen terveydenhuoltojärjestelmä on osoittanut kyntensä sen jälkeen, kun alkuvaikeuksien jälkeen rokotetta alettiin saada riittävän suurina määrinä. Muutenkin pandemia on pysynyt meillä aisoissa tavalla, josta voimme hyvällä syyllä olla ylpeitä.

Sekin on tunnustettava, että meillä on eräitä etuja puolellamme. Suomi ei ole tiheästi asuttu maa. Edes pääkaupunkiseudulla ei ole tiheää asutusta. Suomessa ei kadulla koskaan ole sellaista ihmisvilinää, jota koemme maailmalla käydessämme.

Suomalaisten rokottaminen saataneen valmiiksi loppukesästä. Voimmeko huokaista helpotuksesta? Kyllä ja ei.

Tässä lehdessä olevassa haastattelussa HUS:n johtajaylilääkäri, klubiveljemme Markku Mäkijärvi muistuttaa matkustamiseen liittyvistä uhista.

Koronan vastaisessa taistelussa kansallinen itsekkyys ei ole oikea vaihtoehto. Mikäli haluamme taltuttaa viruksen, meidän tulisi kyetä ajattelemaan koko ihmiskuntaa. Mäkijärven sanoin niin kauan kuin kaikkia ei ole rokotettu, ketään ei ole rokotettu. Siitä se koronan pitkä häntä tulee. Maailmassa on monia väkirikkaita maita, joilla ei ole itsellään kykyä hankkia riittävästi rokotetta eikä myös riittävästi terveydenhuoltohenkilökuntaa, jotta väestö saataisiin kattavasti rokotettua. Niissä maissa virus ei katoa, vaan se elää ja muuntuu.

Matkustamisesta on siis tulossa ainakin lähitulevaisuudessa melko suuri riski. Samalla, kun virus säilyy, se muuntuu. On mahdollista, että syntyy kantoja, joihin nyt käytössä olevat rokotteet eivät pure.

Tässä lehdessä käsitellään melko laajasti turvallisuuspolitiikkaa. Puhe on niin Ahvenanmaasta kuin Ukrainasta. Nämä ovat perinteistä turvallisuuspolitiikkaa, joihin liittyy sotilaallisia uhkia. Maailma on rakennettu niin, että tällaisia uhkia vastaan osaamme ainakin kohtuullisesti varautua. Tosin Ukrainan tilanne osoittaa, että tällaiset tilanteet voivat venyä pitkiksi, hitaiksi konflikteiksi, joita ei saada ratkottua ja jotka kiristävät pysyvästi kansainvälisiä suhteita.

Korona muistuttaa meitä siitä, että on olemassa myös uhkia, joissa koko ihmiskunta on uhattuna. Sen vuoksi tuntuu kummalliselta, että tarkastelemme asioita yksioikoisesti kansallisen edun näkökulmasta. Emme osaa ajatella, että meidän pitäisi kyetä puolustamaan koko ihmiskuntaa, kamppailla rinta rinnan yhteistä uhkaa vastaan.

Mikäli haluamme selättää aikamme suurimmat uhat, kuten ilmastonmuutoksen, maapallon luonnon ylikuormittamisen ja virukset, meidän on löydettävä uusia keinoja – ja nähtävä viholliskuvien yli. Siihen taitaa olla toivottoman pitkä matka.

Heikki Hakala,
päätoimittaja

Helsingin Suomalaisen Klubin 145-vuotisjuhlalehti ilmestyy lokakuussa

Klubin historia on kiehtova luku 1800-luvun loppupuolen suomalaisuusliikkeen historiaa. Tällöin vähitellen siirryttiin valtiopäivätoiminnan ja kulttuurielämän viriämisen myötä alamaisyhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan.

Pääkaupunkiin perustettiin vuonna 1876 ”Luku- ja Konversationi-klubbi Helsingissä” ja sen säännöt vahvistettiin senaatissa 25.4.1876.

Vanhin tiedossa oleva perinne Helsingin Suomalaisella Klubilla kautta vuosikymmenten on ns. pitkä pöytä. Jo vuonna 1887, jolloin Klubi oli vuokralaisena Hotelli Kämpin alakerrassa, jäsenet kokoontuivat yhteisen pitkän pöydän ääreen, kuka syöden omia eväitään, kuka tilaten ravintolaruokaa. Iältään vanhemmat ryhmittivät pöydän toiseen päähän ja nuoremmat toiseen päähän.

Myöhemmin Yrjönkadun tiloissa omia eväitä ei enää syöty eikä istumajärjestyksestäkään ollut niin väliä. Tällöin alettiin pitkää pöytää nimittää kantapöydäksi.

Lokakuussa ilmestyvässä juhlalehdessä katsastetaan Klubin arvokasta historiaa ja tähtytään tulevaan.

Tervehdi juhlivaa Klubia yrityksesi tai yhteisösi nimissä!

Ilmoitusvaraukset: Kristian Miettinen
0400 225 855 tai aurinia@kolumbus.fi

Varaukset juhlanumeroon 30.9. mennessä ja aineistot 7.10. mennessä.

Ilmoitushinnat löydät Klubilehden mediakortista Klubin verkkosivuilta kohdasta "Julkaisut".